

A MAKÓI KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

(6900 Makó, Návay Lajos tér 12/A)

OM: 201694

PEDAGÓGIAI PROGRAM

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ	5
1.1. A pedagógiai program célja, feladata	5
1.2. Jogszabályi háttér	5
1.3. Az intézmény helyzete, háttere	5
2. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	7
2.1. Az óvoda nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései	7
2.1.1. Bevezetés	7
2.1.2. Küldetésünk	8
2.1.3. Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei	9
2.1.4. Katolikus gyermekképünk	9
2.1.5. Katolikus óvodaképünk	9
2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai, tevékenységei	10
2.2.1. A hitre nevelés erősítése	10
2.2.2. Az egészséges életmód alakítása	11
2.2.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása	13
2.2.4. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	16
2.3. A katolikus óvodai élet megszervezésének elvei	18
2.3.1. Személyi feltételek	18
2.3.2. Tárgyi feltételek	18
2.3.3. Az óvodai élet megszervezése	18
2.3.4. Az óvodai csoportok napirendje	20
2.3.5. Tevékenység szervezeti formája	21
2.4. A katolikus óvoda tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	28
2.4.1. Hitre nevelés	28
2.4.2. A játék	29
2.4.3. Verselés, mesélés	32
2.4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	34
2.4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	36
2.4.6. Mozgás	37
2.4.7. A külső világ tevékeny megismerése	39
2.4.8. Munka jellegű tevékenységek	41
2.4.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	43
2.5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	45
2.6. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	46
2.6.1. Gyermekvédelem	46
2.6.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	47
2.7. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái	47
3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	49
3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	49
3.1.1. Alapelvek, értékek	49
3.1.2. Célok, feladatok	50
3.1.3. Eszközök, eljárások	51
3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	52
3.2.1. Nevelési területek	52

3.2.2. Tanulási területek	58
3.3. Teljes körű egészségfejlesztés	61
3.3.1. Az egészségfejlesztés sarkpontjai	61
3.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	65
3.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	65
3.4.1. Közösségek	66
3.4.2. A média szerkesztésében részt vevők tevékenysége, céljai	69
3.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	70
3.5.1. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása	70
3.5.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	77
3.5.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok	78
3.5.4. A tehetség és a képesség kibontakozását segítő tényezők	78
3.5.5. A szociális hátrányok segítségét jelentő tevékenység	86
3.6. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység	89
3.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje	90
3.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	90
3.9. Kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkel, az iskola partnereivel	92
3.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	93
3.10.1. Az értékelés rendje	94
3.10.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei	95
3.11. A felvétel és átvétel helyi szabályai	95
3.11.1. Beiskolázás az első évfolyamra	95
3.11.2. Átvétel más intézményből	96
3.12. Az iskola könyvtár-pedagógiai programja	96
4. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	98
4.1. A helyi tanterv óraszámjai	98
4.1.1. A választott kerettanterv megnevezése	98
4.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok	100
4.1.3. A választott kerettanterv típusa	101
4.1.4. A helyi tanterv bevezetésének ütemezése	101
4.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	104
4.3. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	105
4.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	107
4.5. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	107
4.6. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	108
4.6.1. A tanulók ellenőrzése, értékelése	108
4.6.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái	108
4.6.3. Szöveges értékelés	109
4.6.4. Értékelés érdemjeggyel	109
4.6.5. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	110
4.6.6. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai	111
4.6.7. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítési formái	112
4.6.8. Jutalmazás, büntetés formái	114
4.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	116
4.8. Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok	116

4.9. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	117
4.9.1. Az iskola egészségnevelési elvei	117
4.9.2. Az iskola környezeti nevelési elvei	117
4.10. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	119
4.11. Záró rendelkezések	120
4.11.1. Legitimációs záradék	120
4.12. Ratifikációs záradék	121

1. BEVEZETŐ

1.1. A pedagógiai program célja, feladata

A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

1.2. Jogsabályi háttér

A pedagógiai program tartalmát a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény, valamint a 20/2012. (VIII. 31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet, az 51/2012. EMMI rendelet határozza meg.

1.3. Az intézmény helyzete, háttere

Az intézmény létrehozásának háttere

Makó Város Képviselőtestülete a 2012. május 23-án megtartott ülésén határozatban fejezte ki szándékát arról, hogy a Makói Általános Iskola Kertvárosi Tagintézményét, a Belvárosi Óvoda Zrínyi utcai intézményét valamint az Újvárosi Óvoda Tulipán utcai egységét a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásába adja a következő tanévtől. A gyermekek egészséges testi és szellemi nevelkedése mellett a megváltozott világ egyre erőszakosabb kihívásaira a lelki gyarapodás és az erkölcsi nevelés segítségével adhatunk feleletet. Ezen feladatok megoldásában a nagy hagyományokkal és tapasztalatokkal bíró egyház biztosíthatja legjobban az oktatás hosszú távú működését.

Összetett intézményünk a 2012/2013-es tanévben kezdte meg működését Makón. Nyolcosztályos általános iskolaként évfolyamonként – a tanulólétszám függvényében – egy, illetve két osztályt, a két óvodában pedig három-három csoport indítható.

Intézményünk pedagógusai igényes szeretettel nevelnek, és rohanó világunkban ráirányítják a gyerekek figyelmét az értékekre, az élet szépségeire. A gyerekeket fel kell vértetni, hogy képesek legyenek a kudarcokat kezelni, a nehézségeken pedig úrrá lenni. Ehhez feltétlenül kapcsolódnia kell egy színvonalas oktatásnak, amely hozzásegít a kitűzött célok eléréséhez, diákjainkat pedig kellően felkészíti az eredményes továbbtanulásra.

Az iskola épülete

Az iskola két épületben végzi oktató-nevelő munkáját. A központi Deák-épület (Návay Lajos tér 12/A) az előző iskola nevét őrizte meg. Ez és egy különálló tornaterem (Vásárhelyi u. 4.) áll rendelkezésünkre. Az egyemeletes Deák-épület kb. 110 éves, melyet 10 éve bővítettek két új tanteremmel. Általános rekonstrukcióra vár a régi épületrész, a tornaterem pedig belső

felújításra. Az épületegység szilárd burkolatú udvarral és az iskola területén kívül elhelyezkedő sportpályával rendelkezik.

Az óvodák épületei

A Tulipán utcai óvodaépület (Tulipán u. 40. B) a város keleti részén helyezkedik el. Három csoportban 75 gyerek fogadására van lehetőség. Az épület régi, a konyha és a fürdőszobák a közelmúltban lettek felújítva.

A Zrínyi óvodaépület (Zrínyi u. 57.) Makó nyugati kertvárosi részében áll, mely mára már átépülve, bővülve, felújítva ugyan, de több mint 100 éve óvodának ad helyet.

Mindkét óvodaházban tornaszoba is rendelkezésre áll. Az udvaron homokozók, mérleghinták, csúszda, mászóka biztosítja a gyermekek szabad levegőn történő mozgásos tevékenységét. A csoportszobák játékokkal, fejlesztő eszközökkel jól felszereltek.

Tanulóink

Tanítványaink többsége rossz családi és anyagi háttérrel érkezik hozzánk. Ez egyénekenként különböző motiváltságot, ill. motiválatlanságot is hordoz. Egyszerre kell ezért vállalnunk a hiányosságok pótlását, a felzárkóztatást, és a tehetséges gyerekek felismerését, fejlesztését.

A Tulipán Utcai Óvodánkban is meg kell küzdenünk ezzel a problémával.

Tanulmányi helyzet

Az intézmény képzési struktúrája el tudja látni vállalt feladatát. A testnevelés emelt szintű oktatása, a hátrányok leküzdése minden évfolyamon kiemelt feladatunk. A testnevelés oktatása prioritást élvez, ami tanulóink mozgásigényének kielégítésére, fizikai állóképességének növelésére rendkívül fontos. Rendszeres és tanulóink körében közkedvelt szabadidős programjainkat nevelő oktatómunkánk szerves részének tekintjük. Iskolánkat a megengedő szigorúság, és az épület egységenkénti családias békés légkör jellemzi.

2. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2.1. Az óvoda nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

2.1.1. Bevezetés

A 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet szerint:

„1. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve – meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

a) a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;

b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;

c) az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Az Alapprogram szerint az óvodai nevelésben megjelenhetnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések, mivel az Alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötéseket csak a gyermek érdekének védelmében tartalmaz.

Az óvoda nevelőtestülete elkészíti pedagógiai programját: vagy átvész és adaptál egy kész pedagógiai programot, vagy saját pedagógiai programot készít, amelynek meg kell felelnie az Alapprogramban foglaltaknak. Az Alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai pedagógiai programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.

2. Az óvodai pedagógiai program elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe kell venni

a) a nemzetiség óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda nemzetiségi nevelést végez;

b) a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel.”

Az Egyház Krisztustól kapott feladata az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése. Bár az Egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie.

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai, kollégiumi nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre

juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.

Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi intézmény a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán a remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat.

A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat (óvodákat, kollégiumokat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.

Mint minden nevelési és oktatási intézmény, a katolikus óvoda is pedagógus függő. Céljait csak akkor érheti el, ha az óvodapedagógusokat sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat.

Hangsúlyozni kell, hogy intézményeink nem csupán keresztény intézmények, hanem azon belül katolikus lelkeséggel és szellemiséggel rendelkeznek. Van, kell, hogy legyen katolikus pedagógia is!

A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „*saját képére és hasonlatosságára*”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

„A tanítást váltsátok tettekre, ne csak hallgassátok, mert különben magatok csaljátok meg.”

(Jakab 1,22)

2.1.2. Küldetésünk

A gyermeknevelés igazi értelme az, hogy neveljük a gyermeket, gyarapítsuk őket testileg, lelkileg. Addig növeljük a ránk bízott gyermekeket, amíg bele nem nőnek - mint egy ágait ég felé tartó fa - Isten szeretetébe.

A katolikus nevelési feladat több az emberségre, közösségi életre való nevelésnél. Nevelésünk célja a harmonikus személyiség kialakításán túl egy olyan irányt mutatni a gyermek számára, amihez élete minden szakaszában visszatérhet és meríthet belőle.

A katolikus óvoda missziós feladatot tölt be a nevelés és a tanulás megalapozása során.

Óvodánk alapvető küldetése a krisztusi tanítás fényében az egészséges személyiség és a hit alapjainak megteremtése. A gyermek számára megfelelő erkölcsi nevelés szükséges, melyre aztán ráépülhet a hit.

A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvoda remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják katolikus szellemiségét.

A katolikus óvoda céljait akkor éri el, ha az óvodapedagógusokat, a nevelőmunkát segítő dolgozókat, az egész alkalmazotti közösséget is áthatja a katolikus küldetésstudat.

2.1.3. Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyet maga Jézus Krisztus bízott rá.

Az óvodában is meglátja azt a különös eszközt, amely a teljes ember formálására irányul.

Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okokból. Az egyház maga is közösség. A gyerekeket segíteni kell az egyház tanításainak életkori sajátosságuknak megfelelő megélésében.

A katolikus óvoda része az Egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén, sajátos módon részt vállal a katolikus életre nevelésben, amely az ember személyiségének teljes kibontakozásához vezet.

2.1.4. Katolikus gyermekképünk

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Az alábbi feladatok módjának, mikéntjének megfogalmazásából rajzolódjon ki a katolikus gyermekkép:

- Az ember egyedi személyiségéből indulunk ki.
- Szem előtt tartjuk a gyermekközpontú, befogadó óvodai nevelés pedagógiai alapelveit.
- A gyermek személyiségének kibontakozásában meghatározó szerepe van a genetikai adottságoknak, az érés sajátos törvényszerűségeinek, a személyi és tárgyi környezetnek.
- Az óvodai nevelés gyermekközpont, az egész személyiséget fejleszti, annak szabad kibontakoztatásával,
- vallási neveléssel,
- egészséges életmód alakításával,
- érzelmi neveléssel,
- szocializáció biztosításával,
- értelmi fejlesztéssel,
- testi és lelki szükségletek kielégítésével.

2.1.5. Katolikus óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

A katolikus óvoda a katolikus köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, amely kiegészítője a családi nevelésnek a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció, melynek megvalósulása során a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak, módszereknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul az emberi értékek közvetítéséhez.

A katolikus óvodai nevelésben megjelenítendő értékek:

- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet biztosítása,
- a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása, a szeretet, a megbecsülés és a bizalom légköre,
- a nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések,
- a keresztény pedagógia megjelenítése a gyermek személyiségének alakításában,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek biztosítása, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játéokra,
- a játékon és tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítése,
- a nemzetiséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek önazonosságának megőrzése, ápolása, erősítése, átörökítése.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai, tevékenységei

2.2.1. A hitre nevelés erősítése

- Katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása

- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben
- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba
- A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során
- Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség stb.
- A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete, A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, felelősség stb.)

2.2.2. Az egészséges életmód alakítása

(A gyermek testi egészségének erősítése, komfortérzetének megteremtése)

- Az egészséges életmódra és életvitelre nevelés
- Önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása
- Egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- Megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- Folyamatos testedzés, testi nevelés, prevenció
- Tartózkodás és tevékenykedés a szabadban
- Étkezési kultúra alakítása, erősítése
- Korszerű táplálkozás
- Pihenés feltételeinek megteremtése igény szerint
- Higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása
- Rendszeres és igény szerinti szakorvosi ellátás szervezése

A gondozás és egészséges életmódra nevelés feladatai

a) Az egészséges óvodai környezet kialakítása

Környezetünk rendjére nagy hangsúlyt fektetünk. Fontosnak tartjuk, hogy kialakuljon belső igényünk a tisztálkodásra, a tevékenységek önálló végzésére, vigyázzanak környezetük rendjére a csoportszobában, udvaron és a mosdó helységeiben is.

Nagy figyelmet fordítunk arra is, hogy a játék tevékenységek befejeztével a játék eszközök a helyükre kerüljenek, és ebben a gyerekek aktív részesei legyenek.

Az óvoda épületének használata során elsődleges szempont az egészséges és biztonságos környezet. A konyhában, a tálalás során a higiénia betartása, balesetek elkerülése.

Az óvoda helyiségeinek berendezésénél figyelembe vesszük a gyermekek testi adottságait (testmagasság, testsúly, teherbírás, stb.), a biztonsági szempontokat (gyermekmagasságban elhelyezett tárgyak) és esztétikus megoldásokra törekszünk.

Óvodánkban barátságos, egyszerű bútorokkal és berendezési tárgyakkal felszerelt csoportszobák veszik körül a gyermekeket. Megfelelő minőségű játékokkal játszhatnak, azok

ellenőrzésével és tisztántartásával előzzük meg a balesetveszélyt és a betegségeket. A játékeszközöket a gyermekek számára elérhető magasságban helyezjük el, így azok napi elrendezése rendszeretetre és az esztétikum iránti fogékonyságra nevelnek. Csoportszobáink világosak, megfelelő szellőztetésre van lehetőség.

A gondozási folyamatokhoz szükséges egyéb helyiségek:

- öltözők (jellel ellátott öltöző szekrények, családoknak szóló információs tábla),
- mosdók (jellel ellátott törölközők, fésűk, fogmosó felszerelés, zuhanyozók),
- tornaszoba
- az udvar sokféle lehetőséget biztosít a gyermekek számára.

b) Egészségre nevelés, gondozás

„Az egészség az ember legdrágább kincse, ettől függ biológiai és társadalmi életének zavartalansága. Az egészség védelme az egyes embereknek és a társadalomnak is alapvető érdeke.”

Az óvodáskorban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Ezen belül feladat:

- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- az önmaguk és környezetük esztétikumára iránti igény alakítása;
- a mozgásigény figyelembevételével a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése, testedzés, testi nevelés, prevenció biztosítása;
- a szabadban való tartózkodás és tevékenykedés megszervezése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása;
- az étkezési kultúra alakítása, erősítése;
- a korszerű táplálkozás biztosítása;
- a higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A fejlődés várható eredménye

Legkésőbb az óvodáskor végére a gyermekek önállóan tisztálkodnak, fésülködnek, öltözködnek, étkeznek. Helyesen használják a zsebkendőt, megtanulnak helyesen orrot fújni, fogat mosni, minden evőeszközt helyesen használnak, meghatározzák a megenni kívánt étel mennyiségét. Esztétikusan terítenek, hajtogatják, s helyezik el ruháikat, takarójukat. Saját külsejüket és környezetüket igyekeznek rendben tartani.

2.2.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása

a) Érzelmi, erkölcsi nevelés

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteli légkör vegye körül.

Az érzelmi, erkölcsi nevelés célja

- a gyermekek biztonságérzetének, önbizalmának erősítésével a társas kapcsolatok elősegítése,
- pozitív személyiségjegyek megalapozása,
- a gyermekek személyi és tárgyi környezetéhez való érzelmi kötődésének kialakítása.

Az érzelmi, erkölcsi nevelés feladatai

- a teremtő Isten gondoskodásának megélése;
- gyermek – gyermek, gyermek – felnőtt (alkalmazotti közösség), felnőtt – felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje;
- az érzelmi nevelés segíti a gyermeket a különbözőségek elfogadásában,
- segítse a gyermek szociális érzékenységének, szolidaritásának fejlődését, éntudatának alakulását, engedjen teret, önkifejező, önértékesítő törekvéseinek,
- az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a gyermeki jellem alakítása;
- a türelem, szociális érzékenység formálása;
- az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önértékesítő törekvések segítése;
- a bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése;
- az önfegyelem, fegyelem udvariasság elsajátíttatása;
- a szokás- és normarendszer megalapozása;
- a szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete;
- a kiemelt figyelmet igénylő (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, valamint kiemelkedő képességű) gyermekek elfogadó szeretete, szükség esetén segítése megfelelő szakemberek közreműködésével;
- a természetes társas kapcsolatok alakítása, segítése;
- a természetben és az emberi környezetben jelenlévő jóra és szépre való rácsodálkoztatás, mindezek megbecsülésére nevelés;

- a hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlásával;
- a hazaszeretet és a szülőföldre való kötődés alapozása;
- az egyházi, világi ünnepek megélése.

Az érzelmi, erkölcsi nevelés tartalma

Az erkölcsi és szociális érzelmeket közös célok, tevékenységek, közös élmények útján alakítjuk. Ennek során a gyermekek megtanulják önmaguk és a különbözőségek elfogadását, tiszteletét és megbecsülését. Az óvodai élet segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának fejlődését, a szokás- és normarendszerének megalapozását.

A gyermek elsajátítja az önfegyelmet, fegyelmet, udvariasságot, formálja igazságérzetét. Az esztétikai élményeken keresztül formálói vagyunk a gyermekek esztétikai értékítéletének, szép iránti igényének, a természetes anyagokhoz való kötődésének.

Az intellektuális érzelmek (funkcióöröm, sikerélmény, önbizalom, a dicséret és a kudarc hatása) kialakításával segítjük az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását.

Az egyházi és világi ünnepek megélése és átélése is érzelmi életünket gazdagítja.

Az óvoda valamennyi alkalmazottja modellt értékű szerepet tölt be. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint együttműködő szerepe van a speciális felkészüléssel rendelkező szakembereknek.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodába kerülő gyermek számára nehéz a családtól való elválás. A mi szerepünk szerető, gondoskodó, segítő társ lenni a gyermek számára napi gondozási és egyéb tevékenységek során. Ehhez el kell nyernünk a gyermek bizalmát és szeretetét. Biztonságos légkört teremtünk, ahol óvodásaink mindig számíthatnak megértésünkre, segítségünkre, vigasztalásunkra, és ha kell, védelmet találnak.

A szokások kialakításában következetesek vagyunk, hiszen azok betartása az állandóságot, a biztonság érzetét kelti a gyermekben.

Érzelmi megnyilvánulásainkban őszinteségre törekszünk, ezzel is példaértékű viselkedésmintát adva a gyermekeknek.

A fejlődés várható eredménye

Az óvoda és a család szoros együttműködése, a biztonságot adó óvodai légkör, a tevékenységek gazdag tárháza, a közös élmények a gyermekek érzelmi életében meghatározó változást idéznek elő. A gyermekek érzelmi élete kiegyensúlyozottá válik, pozitív erkölcsi érzelmek megerősödnek, érzelmeiket vállalják.

b) A közösségi nevelés

A közösségi nevelés célja és feladata

- szocializálódáshoz szükséges erkölcsi, akaratú tulajdonságok megalapozása (önzetlenség, tapintat, figyelmesség, tolerancia, megbocsátás stb.),
- a gyermekek egymáshoz és a közösségi szokásokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodásának segítése,
- a családban és az óvoda felnőtt közösségében keresztény, megbocsátó, elfogadó életminta vonzóvá tétele.

A társas kapcsolatok alakulásának szinterei, tartalma

Az óvodánkba érkező gyermekek beszoktatása nagy türelmet, szerető odafigyelést és empátiát kíván minden óvodai dolgozótól.

Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvó nénikkel, társaikkal és új környezetükkel. A beilleszkedést segíti az otthonról hozott kedves tárgy és az óvónők személyes törődése (ölbeli mondókák, énekelgetések, mesélés, bábozás, stb.).

Ebben az időszakban a dajkák is több időt töltenek a csoportokban.

A beszoktatás időszakában személyes beszélgetéseken keresztül és az adatlapok kitöltésével minél többet igyekszünk megismerni a család életmódjáról, szokásairól, életkörülményeiről, a gyermek és szülei kapcsolatáról, s magáról a gyermekről.

Az év közben érkező gyermekek fogadásakor már a csoport tagjai is segítenek új társuk beilleszkedésében.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek társas kapcsolatai a közös tevékenységeken, közös élményeken keresztül formálódnak a mindennapi együttlét során. Az egymás mellett játszástól az együttjátszásig jutnak el az óvodapedagógus tapintatos, egyéni bánásmódot alkalmazó irányításával.

Az igazságos konfliktusmegoldás eleinte az óvodapedagógus feladata, de később a gyermekek önállóan is képesek lesznek békésen elrendezni problémás helyzetüket, felhasználva a környezetükben látott megoldási módokat. Ezért is meghatározó, milyen személyes példát mutatunk az utánzással tanuló 3-7 éves korosztálynak.

Feladatunk, hogy a gyermekek biztonságérzetét mindig fenntartsuk. Állandó jelenlétünk és testi közelségünk, szóbeli ráhatásunk és megértő, elfogadó szeretetünk óvodásaink számára az érzelmi biztonságot jelentik. Tudatos nevelőmunkánkban a pozitív ráhatás és a dicséret módszerét alkalmazzuk leginkább, sohasem szégyenítjük meg a gyermekeket.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi hiányossággal küzdő gyermekeket egyéni fejlesztéssel igyekszünk segíteni, ill. a szülőkkel fokozottabb együttműködésre van szükség. (Pl. fejlesztő foglalkozásokra vinni, orvosi segítséget kérni). A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos gyermek segítése a gyermekvédelmi felelősökkel karöltve lehetséges.

A fejlődés várható eredménye

- a gyermek családi körülményeinek megismerése, a családdal kialakított személyes kapcsolat és az óvoda családias, derűs légköre mind hozzájárul az óvodába kerülő gyermek biztonságérzetének megteremtéséhez,
- a magát testileg, lelkileg biztonságban érző gyermek nyitott a társak, a közös élmények, a közös tevékenységek iránt,
- elfogadja, keresi mások (felnőttek és gyermekek) társaságát, együtt tud működni, kommunikálni velük,
- az óvodáskor végére a gyermek megtapasztalja, átéli a keresztény megbocsátó és elfogadó életmintát.

2.2.4. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelv szerves része a nevelés egész folyamatának.

- A beszédkapcsolatok kialakulásának alapja az óvónő és a gyerekek közötti szeretetteljes viszony, a jó csoportlégtér.
- Az óvodapedagógus beszéde kifogástalan, követésre méltó, egyszerű, de változatos legyen.
- Differenciált foglalkozás a nyelvileg hátrányos helyzetű, a fejlesztendő, és a kiemelkedően fejlett gyermekekkel.
- Külön idő biztosítása az anyanyelvi játékok számára. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- A gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- A mese-vers ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek, kiemelt szerepet kap.
- A bábozás – dramatizálás szerves része anyanyelvi feladataink egyénre szabott megvalósításában.
- A tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés.
- Egyházi tartalmú mesék, történetek által a szókincs bővítése.

Egyéni anyanyelvi feladatok:

- játékos beszédindítás,
- elemi kommunikáció megindítása,
- hangdifferenciálások,
- szókincs fejlesztése,
- helyes ejtésre szoktatás,
- a családon belüli kommunikáció irányítása és pedagógiai támogatása,
- a beszéd és mozgás koordinálása.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek nagy része sok időt tölt az óvodában, anyanyelvi kultúrájukat mégis a család alapozza meg. Fontosnak tartjuk a szülők figyelmét felhívni a beszélgetések, a mesélés hasznosságára, a kapcsolattartás e fontos eszközére.

Sokat beszélgetünk a gyermekekkel. Ez szorosabb, személyes kapcsolat kialakítását teszi lehetővé. Fejlesztjük beszédkultúrájukat, ügyelünk beszédük hangerejére, hangsúlyának, tagolásának, szórendjének helyességére.

A súlyosan beszédhibás gyermeket logopédushoz irányítjuk.

A beszédfigyelem kialakítása nehéz feladat, mert a gyermekek csak nehezen képesek késleltetni mondanivalójukat. Türelemmel, következetesen törekszünk az udvariasság szabályainak betartatására.

A fejlődés várható eredménye

- óvodásaink aktívan használják a tapasztalatok, beszélgetések során bővült szókincsüket,
- törekednek egymás türelmes és figyelmes végighallgatására,
- képességeikhez mértén tisztán, megfelelő hangerővel és hangsúlyozással beszélnek.

b) Az értelmi nevelés

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A gyermek érzékszervein keresztül szerzi tapasztalatait az őt körülvevő természeti- és társadalmi környezetről.

Tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítunk a gyermeknek változatos tevékenységet.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvoda gyermek kompetenciáinak fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A gyermek érdeklődésének, kíváncsiságának fenntartása és tudatos kihasználása nevelőmunkánk fontos része.

Az értelmi nevelés feladata

- spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok,
- ismeretek rendszerezése, bővítése a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása,
- értelmi képességek (érezékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitás fejlesztése tevékenységeken keresztül,
- az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira, és ismereteire építve biztosítunk változatos tevékenységet az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek fejlesztése érdekében szükséges az egyéni fejlesztés. A gyermekek önmagukhoz, adottságaikhoz, képességeikhez mértén fejlődnek.

Fontos a fejlődés folyamatos nyomon követése, az érzelmi ráhangolódás a tevékenységekre, pozitív erkölcsi, akarati tulajdonságok fejlesztése.

A fejlődés várható eredménye

- óvodásaink nevelőmunkánk hatására sokoldalú, érdeklődő, az iskolai oktatás alapfeltételeinek megfelelni tudó gyermekekké válnak,
- mindezt játékosan, a tevékenységek gazdag tárházának felkínálásával érjük el,
- óvodánk tárgyi felszereltsége és óvónőink érdeklődési köre, fogékonysága segíti gyermekeink értelmi fejlődését.

2.3. A katolikus óvodai élet megszervezésének elvei

2.3.1. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcs-szereplője az óvodapedagógus. Jelenléte a nevelés egész idejében szükséges, állandó és folyamatos. A katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak keresztény értéket képviselve nyújtanak mintát munkájuk során.

Az óvodapedagógus és a nem pedagógus munkatársak összehangolt munkájukkal járulnak hozzá az óvodai munka eredményességéhez.

Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje mintát jelent a gyermekek számára. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a nemzetiséghez tartozó illetve a migráns gyermekek kultúráját, anyanyelvét megismerhesse az óvodai közösség.

2.3.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az óvoda helyiségei, az udvar oly módon vannak berendezve, felszerelve, hogy az a gyermekek igényeit szolgálja. Harmóniát árasztó színek, formák, anyagok veszik őket körül. Megfelel testméreteiknek, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését.

Elegendő hely és lehetőség van számukra a mozgás-és játéki igényük kielégítésére.

A gyermekek által használt eszközök biztonságosak, folyamatos biztonságukra figyelünk. Hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyezzük el ezeket.

Az óvoda dolgozóinak munkakörnyezete jó. Rendelkezünk megfelelő számú öltözőhelyiséggel, zuhanyzóval, mosdóval, irodával illetve óvónői szobával.

A szülőket a csoportszobákban, irodában, óvónői szobában tudjuk fogadni, megfelelő körülményeket biztosítunk számukra.

2.3.3. Az óvodai élet megszervezése

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja. Csoportalakításnál figyelembe vesszük a testvéri kapcsolatokat, ily módon a csoportok összetétele vegyes. A tervezőmunka az éves munkaterv alapján történik.

Az óvodapedagógusok két heti projectben előre tervezik meg fejlesztő munkájukat, melyben figyelembe veszik az évszakok változását a helyi hagyományokat, az egyházi ünnepeket.

A Zrínyi Utcai Óvodában játékkal, mesével; a Tulipán Utcai Óvodában pedig tevékenységközpontú óvodai nevelési programmal dolgozunk.

A tevékenységek tervezése a nevelési év elején történik, összeállításánál figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait. Feldolgozása játékos tevékenységek során történik, a gyermekek érdeklődését figyelembe véve, az azonos témakörű tevékenységekkel összhangban. A sok ismétlés, és egymásra épülő tevékenységek eredményt hoznak, amely a gyermekek fejlődésében mutatkozik meg. Feldolgozásuk játékos, érdekes, ugyanakkor

fejlesztő. Az egyéni fejlődési, érési folyamatokat figyelembe véve, más-más lehet egy csoporton belül a hatás.

A gyermekek fejlődéséről feljegyzéseket készítünk évente két alkalommal (november, április), melyeket a szülőkkel megismertetünk. A feljegyzések a gyermekek megismerését, fejlődését tükrözik. A személyiséglapok a tudatos munkát segítik, segítséget adnak számunkra a szülők tájékoztatásában gyermekük fejlődéséről.

Nevelő munkánk során a gondozás kiemelt szerepet kap a gyermekek önállóságának segítésében.

Az óvodai élet tervezése, szervezése során előtérbe kerülnek a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek.

A napirendet rugalmasság, folyamatosság jellemzi, melyben a játék kitüntetett szerepet kap.

A napirend, hetirend összeállításakor az óvodapedagógus minden esetben figyelembe veszi óvodánk szokásait és a gyermekek egyéni szükségleteit. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

2.3.4. Az óvodai csoportok napirendje

Időtartam	Tevékenység
7.00-12.00	• Szabad játék és párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban, • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése • Mozgás, mindennapos frissítő mozgás, vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, torna-teremben, vagy a szabadban) • Tervszerű kötött vagy tervszerű kötetlen tevékenységek (óvodapedagógusok döntése alapján meghatározott időpontban tisztálkodás, előkészület a tízóraihoz, tízórai,) • Játékba integrált egyéni és mikro csoportos tevékenységek, fejlesztés. • Tisztálkodás, étkezés, öltözködés • Külső világ élményei, ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltség-tartalmak közvetítése. • Munka jellegű tevékenységek • A tevékenységekben megvalósuló tanulás - Verselés, mesélés - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - Mozgás - A külső világ tevékeny megismerése (matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése) - Részképességek fejlesztése egyéni formában • Valamennyi olyan játéktevékenység, melyet igényel a gyermek
12.00-15.00	• Öltözködés, tisztálkodás, ebéd előtti előkészületek • Étkezési ima, ebéd • Testápolás, terem előkészítése a pihenéshez

	• Pihenés előtti beszélgetés, lelki percek, mese, ének • Pihenés egyéni szükségletnek megfelelően
15.00-17.00	• Folyamatos ébredés, testápolás, uzsonna • Gondozási feladatok • Szabad játék a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően, a szülők érkezéséig

2.3.5. Tevékenység szervezeti formája

Életkor és fejlettség szerint	Kötetlen tevékenység	Kötött tevékenység	Kötetlen vagy kötött tevékenység	Tevékenységek szervezése a nevelési év folyamán	Megvalósítás
3-4 évesek	• Külső világ tevékeny megismerése • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc • Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Hitre nevelés Mozgás, Mozgásos játék (mindennapos mozgás)		november 1- május 31	<u>egyéni,</u> <u>mikro-</u> <u>csoportos,</u> a témakörnek és a
4-5 évesek	Verselés, mesélés	Hitre nevelés Mozgás, Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	• Külsővilág tevékeny megismerése, benne környezet	október 1- május 31	fejlesztésnek megfelelően

			formai, mennyiségi, téri viszonyai • Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektán c • Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka		<u>frontális</u> <i>mozgás és</i> <i>óvodapeda- gógusok</i>
5-6-7-8 évesek	Vers, mese	Hitre nevelés Mozgás, Mozgásos játék (mindennapos testnevelés)	• Külsővilág tevékeny megismerése, benne környezet formai, mennyiségi, téri viszonyai • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektán c	szeptember 15- május 31	<i>megítélése</i> <i>alapján</i> <i>más</i> <i>tevékenység</i> <i>is</i>

			• Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka		

HETIREND

Szeptember 1-től Május 31-ig			
Kötött tevékenység		Kötött vagy kötetlen tevékenység (Szabadon választható tevékenység)	
Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje	Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje
Hitre nevelés			
Mozgásos játékok	A hét meghatározott napján	heti egy-egy alkalom • Játék • Munka jellegű tevékenységek	A hét minden napján
Mindennapi testnevelés	Azokon a napokon, amikor nincs mozgástevékenység	• Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc • Külső világ tevékeny megismerése, • Környezet formai, mennyiségi, téri viszonyai • Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Nincs meghatározott napja (a gyermekek spontán érdeklődése alapján, gyermek vagy az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusok megbeszélése szerint)

*Ez a táblázat a minimum tevékenység szervezését tartalmazza!

HETIREND

Június 1-től Augusztus 31-ig			
Kötött tevékenység		Kötött vagy kötetlen tevékenység Szabadon választható t	
Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje	Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje
Hitre nevelés			
Mozgás, mozgásos játékok	A hét minden napján	Játék Verselés, mesélés Ének-zene, énekes játék, gyermektánc A külső világ tevékeny megismerése Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Munka jellegű tevékenység A tevékenységben megvalósuló tanulás	1. nincs meghatározott napja 2. a gyermekek spon- tán érdeklődése alapján gyermek vagy óvodapedagógus kezdeményezésére

*Ez a táblázat a minimum tevékenység szervezését tartalmazza!

Tevékenység szervezeti formája június 1-jétől augusztus 31-ig

Életkor és fejlettség szerint	Kötött	Kötetlen	Megvalósítás
3-4-5-6-7 -8 évesek	Hitre nevelés Mozgás, mozgásos játék (mindennapos mozgás) a gyermekek által ismert mozgásanyagra alapozva	A többi tevékenységek szervezéseit a gyermekek érdeklődéséhez, és a napi időkerethez igazítjuk. Az óvodapedagógus feladata a feltételek megteremtésével a szabad választási lehetőségek motiválása. A gyermekek tevékenységeik során megszerzett ismereteiket spontán érdeklődésük alapján gyakorolhatják, gazdagíthatják.	<u>Egyéni, mikro- csoportos,</u> <i>a témakörnek és a fejlesztésnek megfelelően <u>frontális</u> mozgás és óvodapedagógus megítélése alapján más tevékenység is</i>

Az óvoda kapcsolatai

Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során vegye figyelembe a családok sajátosságait, szokásait. Az együttműködés során érvényesítse az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

- A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:
 - kiemelt fontosságú a szülővel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás,
 - a családlátogatás, a gyermek otthoni környezetének megismerése,
 - a fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja,
 - internetes kapcsolattartás, elektronikus levelezés lehetőségei,
 - szülői értekezletek szervezése,
 - szülői közösség, óvodaszék működésének segítése,
 - játszónapok, foglalkoztató tevékenységek, nyílt napok lehetőségeinek megteremtése,
 - közös kulturális programok szervezése,
 - kirándulás katolikus hitünkhöz kapcsolódó helyekre,
 - közös szentmisén való részvétel,
 - az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.
- Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:
 - a bölcsődével,
 - a családi napközivel,
 - a szociális intézményekkel.
- Kapcsolat az óvodai élet során:
 - az intézmény fenntartójával,
 - a társintézményekkel,
 - a Gyermekjóléti Szolgálattal,
 - a Családsegítő Központtal,
 - a gyermekvédelmi ügyintézővel,
 - a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,
 - a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
 - a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,
 - a Karitászcsoportokkal,
 - a Máltai Szeretetszolgálattal,
 - az egészségügyi szervezetekkel,
 - a gyermekotthonokkal,
 - a közművelődési intézményekkel

- a nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.
 - Kapcsolat az óvodai élet után:
 - az iskolákkal,
- a nevelőotthonokkal.

2.4. A katolikus óvoda tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

2.4.1. Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka

- A hit vallásból ered, szükséges a példa is:
 - megtapasztalás
 - érzelmi biztonság
 - szerető elfogadó légkör
 - összetartozás élménye
 - iskolába lépés idején a hit tovább élése
- Az óvoda missziós feladatai:
 - A családok bekapcsolása az egyházközség életébe
 - A közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erő
- A hitre nevelés átszövi az óvodai élet egészét
 - köszönési mód
 - mindennapos lelki beszélgetés
 - étkezés előtti és utáni imádság
 - templomlátogatások
 - játék
 - délutáni pihenés előtti ima,
 - hazamenetel előtti ima
- A liturgikus év eseményei
 - Karácsonyi ünnepkör
 - Húsvéti ünnepkör
 - / Az ünnepekre készülve jócselekedetek gyűjtése /
 - Templomlátogatás, ismerkedés a liturgia eszközeivel,
 - Templomlátogatás során a helyes viselkedési szokások megismertetése
 - Közös szentmise látogatás a családokkal
 - Imádságok tanulása

Erkölcsei nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények)

- Közös élményeket nyújtó tevékenységek
- Erkölcsei tulajdonságok megalapozása, kialakítása
- / együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat /

- Biztonságérzet erősítése
/ feltétel nélküli szeretet, elfogadottság élménye /

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók viselkedése.

Ünnepek és megemlékezések

Feladat:

- az ünneplés megtanítása
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése
- az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből
- az ünnep előkészítése

Az óvodapedagógus feladata

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modellértékű az óvodában dolgozók kommunikációja, példamutató viselkedése.

A fejlődés várható eredménye

Eredményes nevelőmunkánk hatására óvodásaink alapvető ismeretekkel rendelkeznek hitünkről (keresztény értékrend normái, Jézus életének fontosabb eseményei, ünnepeink tartalma).

A családdal közösen kialakított keresztény viselkedési mintát elfogadják, követik, és iskolás éveik alatt tovább élik hitüket.

A nevelőtestület lelkiiségének erősítése

Az elmúlt évek során a hitre nevelésben több hagyományunk alakult ki, amelyek a nevelőtestület lelkiiségét hivatottak erősíteni, fejleszteni, és amelyeket továbbra is folytatni kívánunk. Ilyenek pl.:

- az egyházközség plébánosa látogatja az óvodáinkat, beszélget, játszik a gyermekekkel,
- felnőtt közösségünknek hitéleti foglalkozásokat tart,
- továbbvisszük értékeinket, elmélyülünk hitünkben.

2.4.2. A játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Az óvodás gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása az óvodába lépéstől az iskolába lépésig tart. Az óvodában előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesítését. A játék kiemelt jelentősége megmutatkozik a napirendben, időbeosztásban, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is.

A jó játék áthatja a gyermek minden tevékenységét, fejleszti az egész személyiségét: mozgását, gondolkodását, szabálytudatát, önfegyelmét, társas kapcsolatait.

A játék során a gyermek megtanul alkalmazkodni, konfliktushelyzeteket kezelni, kudarcot tűrni. A gyermek azonosul a felnőttek szerepeivel, viselkedésmintákat sajátít el.

Így válik a játék a gyermek kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységévé.

A játék során:

- a pedagógus utánozható mintát ad, majd bevonható társ marad,
- indirekt játékirányítás módszerével alakítja a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan,
- jelenlétével lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakulását,
- az óvodapedagógusok feladata az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz,
- a játékhoz a helyi adottságoknak megfelelően kialakított helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség,
- a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése a katolikus óvodapedagógus feladata,
- megjelenik az anyanyelvi nevelés,
- formálódik a társas kapcsolatok szintje, minősége,
- erősödnek a katolikus magatartásformák és szokások.

A játék fajtái

A gyakorlójáték során az adott tevékenység örömét éli át a gyermek.

A mozgások és a hangok játékos ismételtetése leginkább a 3-4 évesekre jellemző, segítik a beszéd- és a finommotorika fejlődését. A gyakorlójáték elemei fellelhetők a szerep- és építőjátékokban is.

A konstruáló (építő) játék kreativitásra nevel, fejleszti a problémamegoldó gondolkodást és a kezűgyességet. E játék során a gyermek eljut az előzetes elképzelés nélküli építéstől a határozott cél és terv alapján történő építésig.

A szimbolikus játék az óvodáskor legjellemzőbb játékfajtája, a világ megismerésének és az életre való felkészülésnek egyik legfontosabb eszköze. A gyermek a játék során a kiválasztott szerepek átélésével levezeti félelmeit, szorongásait. Utánozza a környezetében élőket, azonosul a kiválasztott szereppel. Valóságos mozzanatokot játszik el, saját vágyait belevetítve azokba. A szerepjáték kiváltja a gyermekből a társak iránti igényt. A szerepjáték kialakulhat gyakorlójátékból, vagy építőjátékból is. A nagyobbak (6-7 éves kor) már önállóan, kiosztott szerepek és szabályok alapján játszanak.

A dramatikus játék a szerepjáték az a formája, melyben a gyermekek olyan meséket, történeteket és élményeket játszanak el, amelyek érzelmileg hatással vannak rájuk. A dramatizáláshoz, bábozáshoz élményszerű, kifejező mese- illetve versmondással csinálunk kedvet.

A szabályjáték pontos, meghatározott szabályok alapján zajlik, ezek betartását a gyermekek önként vállalják. A játék örömét a növekvő feszültség és megnyugvás váltakozása adja.

A barkácsolás játék és munkatevékenység is. Elkészítjük a különböző játékokhoz szükséges

eszközöket, kellékeket, de cél a sérült játékeszközök megjavítása is.

A játék feltételei

Az óvodapedagógus feladata a megfelelő körülmények biztosítása.

A megfelelő játékhely kialakítása nagy gondosságot kíván. Állandó és igény szerint alakítható játékhelyek segítik a kreatív játékot, ahol a játszócsoportok nem zavarják egymást.

Állandó helyet biztosítunk

- a bábozáshoz és a mesehallgatáshoz,
- a különböző tartalmú szerepjátékokhoz, de rugalmasan kezeljük az egyéni ötleteket, ügyelve arra, hogy más játszócsoportot ne zavarjanak.

A játékeszközöket a gyerekek számára elérhető magasságban helyezük el, így a gyerekeket következetesen tudjuk rendszeretetre nevelni.

A gyermekek által létrehozott alkotásokra ügyelünk, ezzel tanítjuk őket mások munkájának megbecsülésére.

Mozgásos játéktevékenységre nagyobb szabad területet és megfelelő játékidőt biztosítunk, hogy hosszantartó és zavartalan lehessen. Mivel a gyermekek szeretnek egy-egy jól sikerült játékot akár napokon keresztül is folytatni, erre lehetőséget teremtünk számukra. A játékidő vége felé igyekszünk a gyermekeket a játék lezárásához, nyugvópontra juttatni.

A nyugodt, elmélyült játéklégréteget elsősorban az óvodapedagógus kiegyensúlyozott személyisége biztosítja. A játékot ötletadással, ha szükséges, együttjátszással és indirekt játékirányítással segítjük. Pozitív élmények biztosításával igyekszünk kiküszöbölni a negatív játéktartalmakat.

Óvodáinkban fontosnak tartjuk a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését.

A gyermekek játékához olyan eszközöket biztosítunk, melyek tartósak, esztétikusak és biztonságosak. A jól megválasztott eszközök kreativitásra, problémamegoldó gondolkodásra, és jó ízlésre nevelnek.

Törekszünk arra, hogy a természetben, és környezetünkben előforduló eszközöket és anyagokat ismerjék meg és játékukban, barkácsolásban használják fel.

Az óvodapedagógus nevelői szerepe a játék irányításában

A gyermek játékának megfigyelésével megismertetjük annak személyiségét, képességeit, készségeit, gondolkodását, ismereteit, fejlettségi szintjét. Egy adott játékszínten megrekedt gyermeket ötletadással, együttjátszással fejlesztünk tovább.

A gyermekeket a kudarcok elviselésére neveljük, példát mutatva arra, hogy egymás sikerének is lehet örülni. Az óvodapedagógus irányító szerepe nélkülözhetetlen tettlegesség, baleset, veszélyhelyzet esetén, illetve ha valakire elfogadhatatlan szerepet akarnak ráerőltetni. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy óvodásaink a játék során törekedjenek az igazságosságra, kialakuljon szabálytudatuk, önértékesítési törekvésük és a közösségi érdek egyensúlyban legyen, becsüljék meg egymás munkáját, kölcsönösen segítsenek egymásnak és így jussanak sikerélményhez.

Mindezen tulajdonságok fogékonnyá teszik őket a keresztény értékekre.

A fejlődés várható eredménye

- az óvodáskor végére a gyermek kitartóan, hosszú időn keresztül részt vesz egy játéktémában,
- játékában meghatározó a szerepjáték, ill. annak elemei,
- keresi mások társaságát, konfliktusai önálló megoldására törekszik,
- képes bonyolult építmények létrehozására,
- kedveli a szabályjátékot és a szabályok betartására törekszik.

2.4.3. Verselés, mesélés

A játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához és anyanyelvi neveléséhez.

Az anyanyelvi nevelés célja:

- az irodalom megszerettetése,
- a kiválasztott mesékkel, versekkel, mondókákkal, a gyermekek érzelmek, erkölcsi érzék fejlesztése, pozitív személyiségjegyek megalapozása,
- keresztény erkölcsi elvek, szabályok indirekt módon való közvetítése,
- bibliai történetek, szentek életének történetével való ismerkedés, életkoruknak, értelmi képességeiknek megfelelően.

Feladatok:

- mindennapos mondókázás, verselés, mesélés,
- mesetudat erősítése, a belső képalkotás folyamatának elősegítése,
- irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül,
- érzelmi, esztétikai nevelés,
- közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány őrzésével a nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is,
- bábozás, dramatizálás:
- óvodapedagógus bábjátéka,
- kommunikáció,
- gyermek bábjátéka,
- bábkészítő tevékenység,
- esztétikai élménynyújtás,
- személyiségjegyek tükröződése,
- testséma fejlesztés,
- drámajáték elemek,
- szerepazonosulás,
- metakommunikáció,
- önálló versmondásra, mesélésre ösztönzés,
- nemzeti, keresztényi tudat erősítése,
- bibliai történetek hallgatása,
- ünnepek értékének növelése,
- a könyv szeretetére, olvasóvá nevelés,
- saját vers- és mesealkotásra, annak mozgással, ábrázolással történő kifejezésére ösztönzés,

- néphagyományok, népszokások megszerettetése,
- viselkedésformák kialakítása,
- pszichikus realitásra való ráébredés,
- mozgással kísért mondókák, versek megismertetése,
- érthető cselekményű mesék választása,
- vidám, humoros alkotások mondása,
- tündérmesék, állatmesék, klasszikus kortárs mesék megismertetése.

Az anyanyelvi nevelés tartalma

Az irodalmi anyag kiválasztásánál elsődleges szempont a művészi érték. Megismertetjük a gyermekekkel népünk hagyományait, szokásait. Olyan népmeséket, mondókákat, találós kérdéseket választunk, melyek kapcsolódnak az évszakokhoz, időjáráshoz, más természeti témákhoz, jeles napokhoz. A gyermekirodalom sokszínűségére építve népi, klasszikus, bibliai és kortárs művekkel találkozhatnak, így megismerkednek néphagyományunkkal, erősödik nemzeti, keresztényi tudatuk.

A mesék során azonosulhatnak egy-egy szereppel, miközben tájékozódnak a külső és a belső világ viszonylatairól, a megfelelő viselkedésformákról.

Az irodalmi művek megjelenítését bábok, eszközök készítésével segítjük.

A mesék, történetek eljátszása, bábozása során közösségi élményhez jutnak, fejlődik kommunikációjuk, személyiségük.

A gyermekek és az óvodapedagógusok is báboznak.

A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. A délutáni pihenés előtt megnyugtató, csendes légkörben mesélünk a gyermekeknek. Ez nagyon fontos mindennapi feladatunk.

A megismert mese, vers ünnepeken való előadása növeli azok értékét.

Az óvodában megalapozzuk a könyv szeretetét és a mesehallgatási, illetve az olvasási kedvet.

A gyermekek saját vers- és mese alkotása, annak mozgással és ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A kiscsoportosok beszoktatását, a kapcsolatteremtés zökkenőmentessé tételét, a gyermekek érzelmi biztonságát segítik a ringató, ölben játszható mondókák, énekes játékok, rövid versek, melyek hallgatása, mondogatása közben fejlődik kommunikációs készségük, érzelmi-, értelmi életük.

Egyszerű, érthető cselekményű meséket (láncmesét, állatmesét, napi eseményekről szóló történeteket) választunk.

4-5 éves korban népi mondókákat, kiolvasókat, a magyar gyermekversek közül a vidám, humoros, ritmusélményt nyújtó alkotásokat mondunk a gyermekeknek. A mesék bővíthetnek egyszerű tündérmesékkal, több eseményből álló állatmesékkal.

A legidősebb korosztály versanyaga a gyermekkor élményvilágára épülő lírai versekkel, különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal gazdagodik, gyakran használt közmondásokkal ismertetjük meg őket. Cselekményes népmesék, klasszikus tündérmesék, tréfás műmesék alkotják a 6-7 évesek meseanyagát. Folytatásos meseregényeket is olvasunk nekik.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek szorongását, belső feszültségét oldhatjuk a bensőséges személyes kapcsolattal. A mesemondás varázsos, meghitt légkört teremt. A mese- és vershallgatás hangulatkeltő elemekkel történik.

A megfelelő időpont kiválasztása befolyásolja a családi, nyugodt légkör kialakítását. Kezdeményezéseink kötetlenek, de törekszünk minden gyermek bevonására. (motiváció, színes előadásmód, stb.)

A fejlődés várható eredménye

- a gyermekek szívesen mondogatnak verseket, mondókákat,
- önállóan is képesek felidézni a hallott meséket,
- igénylik a napi mesehallgatást,
- szeretnek bábozni, mesélni,
- szívesen nézegetnek mesekönyveket, képeskönyveket, vigyáznak azokra.

2.4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelés célja

- a zenei érdeklődés felkeltése, a közös éneklés, a dalos játékok megszerettetése,
- zenei ízlésformálás a zenei élményeken és tevékenységeken keresztül,
- távlati cél „zenét művelő, élvező és értő emberek kiművelése.” (Kodály Zoltán)

Feladatok:

- a főhangsúlyos magyar beszéd erősítése,
- érzelmi nevelés az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig,
- esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- a gyermek-, néptáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése,
- fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- a hallás fejlesztése,
- ismerkedés a hangszerekkel,
- ritmusérzék fejlesztése,
- éneklési készség fejlesztése,
- zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal,
- a gyermekek megismertetése a zenei kultúrával (népi mondókák, dalos játékok, komponált és egyházi zene, zenehallgatás),
- zenei készségek fejlesztése, zenei anyanyelv elsajátítása (éneklési készség, ritmusérzék, zenei hallás fejlesztése),
- a gyermekek személyiségének: érzelmeinek (örömet él át, átérzi a dallam hangulatát), mozgáskultúrájának fejlesztése, gazdagítása,
- a gyermekek megtapasztalják az éneklés, a zene nyújtotta lelki élményt, mely kifejezőbbé teszi az imádságot.

A zenei nevelés tartalma

a) Népi mondókák

A mondókák egy része a gyermek és a felnőtt között zajló kétszemélyes, főként ölbeli játék, másik részük kiszámoló, de a természethez, időjáráshoz, növényekhez és állatokhoz kapcsolódó mondókák is jelentős részét képezik az óvodai mondóka anyagnak.

A mondókázást ritmikus mozgással kötjük össze. Kezdetben mi irányítjuk, segítjük a gyermek mozdulatait ölbeli játékban, később egyedül is képessé válik az egyenletes, ritmikus mozgásra.

A mondókák fejlesztik a ritmusérzékét és segítik a beszédkezdés felkeltését.

b) Dalos játékok

A zenei nevelés keretén belül népszokásokkal, néphagyományokkal ismerkednek a gyermekek. Feladatunknak tartjuk ezek tiszteletben tartását, őrzését, ápolását.

Az óvodai dalanyag jelentős részét a természettel, állatokkal, növényekkel kapcsolatos, ill. a társadalmi és történelmi eseményeket felidéző népi dalos játékok alkotják. A dalos játékok dallamát, cselekményét megismertetjük a gyermekekkel, akik azt eljátsszák, eltáncolják.

A dalokhoz, játékokhoz kapcsolódó szokásokat egyszerű formában, számukra érthető módon ismertetjük.

A népi gyermekjáték tartalmánál és formájánál fogva nagyon közel áll az óvodás korú gyermekekhez.

A népi gyermekjáték egyszerű, természetes, játékok mozdulatai, táncos formái, változatos térformái őrzik néptáncaink alapelemeit. A játékok közül sokban még nem találkozunk kifejezett táncsal, de pl. a páros forgó, a ki- és befordulás, a kör mozgása már táncos elem. A vonulós, bújós játékok, páros vonulások, majd a párcserélő játékok már határozott táncos mozgást mutatnak. A játékon túl fejlesztjük a gyermekek mozgáskultúráját, tánckultúráját, kielégítjük ritmikus mozgásigényüket. Mozgás közben fejlődik értelmi képességük, térérzékük, alkalmazkodási képességük is. Gazdagodik esztétikai érzékük, érzelmi életük. A játékok kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét.

c) Műdalok

Az ismert szerzők által komponált dalokat, megzenésített verseket az évszakokhoz, ünnepi alkalmakhoz kötve ismertetjük meg a gyermekekkel. A dal kiválasztásánál ügyelünk arra, hogy témájában, hangterjedelmében, ritmusában megfeleljen a 3-7 éves korosztály zenei képességeinek.

d) Zenehallgatás

A gyermekek közvetlen környezetükből, elsősorban családjukból sokfajta, gyakran értéktelen zenét fogadnak be. Feladatunk, hogy tőlünk, óvodapedagógusoktól, értékes, esztétikai élményt jelentő énekeket vagy hangszeres zenét halljanak, kifogástalan előadásban. Mivel a kicsik figyelme rövid terjedelmű, kezdetben egyszerű, rövid népi és műdalokat énekelünk, eljuttatva őket a több versszakos, hosszabb, sokfajta érzelmet tükröző művek befogadásához, figyelmes végighallgatásához. A hangszerekkel való ismerkedés nagy élményt nyújt a gyermekeknek. Általuk használható, főleg ritmushangszerek használatára törekszünk. Egyszerű hangszereket közösen is készítünk.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi, etnikai, kisebbségi nevelés esetén a gyermek hovatartozását.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A zenei anyag kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermek életkorát és képességszintjét. Napközben minden lehetőséget kihasználunk az énekelgetésre, mondókázásra. A gyermekek önkifejezését, spontán énekelgetését támogatjuk, ösztönözzük.

A beszoktatás időszakát megkönnyíti az énekelgetés közbeni személyes kapcsolat. Az éneklés öröme egész nevelőmunkánkat kíséri végig: énekekkel vigasztalhatunk, elterelhetjük a gyermek figyelmét, motiválhatunk, szórakoztathatunk. A tiszta éneklést és az igényes dalkiválasztást követelményként állíthatjuk magunk elé. A zenei élmény átéléséhez megteremtjük a nyugodt légkört. A gyermekek tevékenységen való részvétele önkéntes, a vidám, játékos légkör, a közös játéklehetőséggel motiváljuk őket.

A gyengébb zenei képességű gyermekeket egyénileg, tapintatosan fejlesztjük, elkerülve a megszegyenülés lehetőségét.

A fejlődés várható eredményei

- óvodásaink maguk is szívesen vesznek részt zenei tevékenységekben, maguk is kezdeményeznek,
- önállóan is mernek énekelni, s azt mozgással összekapcsolni,
- figyelemmel hallgatják a más által előadott zeneműveket,
- felismerik a zenei fogalompárokat, képesek az egyenletes lüktetés és ritmus megkülönböztetett hangoztatására,
- szívesen énekelnek egyházi énekeket.

2.4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, mintázás, kézimunka fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének.

A gyermekek alkotásai az ő belső világukról adnak képet, belső világukból fakadnak. Rajzolás, mintázás, kézimunka során maga a tevékenység és ennek öröme a lényeges.

A tevékenység során szereznek tapasztalatot a gyermekek. Gazdagodik szín és formaviláguk, térbeli tájékozódásuk biztosabbá válik.

Az ábrázoló tevékenységek az egész nap folyamán a tér és a változatos eszközök meglétével biztosítottak.

A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka célja

- érdeklődés felkeltése az ábrázoló tevékenységek iránt,
- önkifejezésre ösztönözni a gyermekeket,
- érzelmi témákat megjelenítésével fejlődik az esztétikai érzéke.

Feladatok

- érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt,
- szokásrendszer alakítása,
- különböző anyagok, változatos technikák, eljárások, eszközök kipróbálása, megismertetése,
- az alkotás örömeinek megtapasztalása, önkifejezésre ösztönzés,
- esztétikai élmények befogadása, a környezet esztétikai alakítása,
- vallásos témák megjelenítése,
- térbeli tájékozódás, szín és formavilág gazdagítása,
- a finommotorika fejlesztése,

- érzelmek, gondolatok megjelenítése a gyermeki alkotásokban,
- műalkotás-elemzés, ismerkedés népművészeti elemekkel,
- a tevékenység iránti vágy felkeltése,
- tevékenységbe ágyazott tapasztalatszerzés biztosítása, anyagok eszközök tulajdonságainak megismerése,
- az elsajátított technikák által a napi élet gazdagítása. (pl. játékokhoz kiegészítők készítése, környezetünk díszítése),
- kreativitás, önkifejezés, kézügyesség fejlesztése.

Népi kismesterségek óvodások számára megtanítható technikái

- szövés, fonás, körmöcskésés, anyagozás, csuhé, szalma, gyékény, festés

Mindezen technikák alkalmazása, gyakorlása közben felelevenítjük a népszokásokat. Beszélgetünk az ünnepekről és hétköznapiokról, az ezekhez kötődő néphagyományokról.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

- biztosítjuk a tevékenységekhez szükséges eszközöket,
- figyelemmel kísérjük és állandó jelenlétünkkel ellenőrizzük a tevékenységeket, megtanítjuk a balesetveszélyes eszközök használatát,
- teret biztosítunk a gyerekek fantáziájának szabad működésére, önkifejezésére,
- differenciáltan értékelünk – dicséret, ötletadás,
- a gyermekek bevonásával döntünk az elkészült alkotások felhasználásáról.

A fejlődés várható eredménye

- gyermekeink szívesen rajzolnak, mintáznak, kézimunkáznak,
- a napi gyakorlás során fejlődik belső világuk, személyiségük érettebbé válik,
- gyönyörködni tudnak az esztétikus alkotásokban,
- kifejezik értékítéleteiket.

2.4.6. Mozgás

A mozgásfejlesztés célja és feladatai

A rendszeres napi egészségfejlesztő testmozgás a pszichomotoros készségek és képességek fejlesztését szolgálja. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A mozgás az egész óvodáskorban meghatározó szerepet tölt be a 3-7 éves gyermekek fejlesztésében, fejlődésében. Egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk a mozgásra az óvodai nevelés minden napján.

A mindennapi mozgás, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermek testi képességeit (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, figyelem, fegyelem, kitartás, együttműködés, önállóság, szabálytudat, feladattartás), fontos szerepük van az egészséges életmódra nevelésben és az egészségmegőrzésben.

A mozgás fő feladatai:

- mozgásigény kielégítése, mozgásöröm átélése az óvodai nevelés minden napján,
- baleset-megelőzés a megfelelő környezet biztosításával,
- erkölcsi nevelés,
- egészséges életmód kialakítása,
- tudatos mozgásfejlesztés szabad levegőn is,
- mozgásos játékok beépítése,
- testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- változatos eszközök alkalmazása,
- nagymozgás és finommotorika fejlesztése, fegyelmezett mozgás elősegítése,
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba,
- a gyermek természetes mozgásainak fejlesztése (járás, futás, egyensúlyozás, függés, ugrás, támasz, dobás, kúszás, csúszás, mászás) mozgástapasztalatának bővülése által,
- a gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése,
- a rendszeres mozgással egészséges életmódra nevelés, egészséges életvitel kialakítása,
- mozgástapasztalataikat bővítése sok gyakorlással, mozgáskészségeik fejlesztése,
- az akaraterő, kitartás kialakítása.

A mozgásfejlesztés a szabad játékban a gyermek spontán, természetes mozgása közben, valamint a tanulási tevékenységek során történik.

A mozgásfejlesztés tartalma

a) Szabad mozgás

A gyermekek belső késztetés hatására örömmel mozognak. Erre minden nap a csoportszobában, tornaszobában és az udvaron egyaránt lehetőséget biztosítunk a számukra.

Az udvaron gyakorolhatják a természetes mozgásokat: mászások, fogócska, bújócska, labdajátékok, sporteszközökkel való játékok.

A megismert mozgásformák többszöri ismétlése erősíti a gyermekek önbizalmát, mozdulataik céltudatosabbá válnak, tapasztalatokat szereznek mozdulataik következményéről.

A dalos- és mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek mozgását, alakul ritmusérzékük, különböző térformákat ismernek meg.

A gyermekek mozgásigénye különböző. Ebből fakadóan fontos, hogy mindenki számára megtaláljuk az egészséges terhelést.

b) Szervezett mozgás

A szervezett mozgáson belül megkülönböztetünk napi néhány perces frissítő mozgást, és heti 1-2 alkalommal szervezett hosszabb időtartamú mozgást.

A játékot, a játékosságot alapvető eszközként alkalmazzuk.

A csoport általános fejlettségét, fejlődését mindig figyelembe vesszük a tervezés során.

A gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően gyakorolhatják a különböző mozgásformákat.

Differenciált feladatokkal minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb

mozgásos feladatokat.

A szervezett mozgás tartalmát szintén a természetes mozgások és a mozgásos játékok alkotják:

- járás és futásgyakorlatok (különböző irányokban és alakzatokban szerep, vagy utánzójáték formájában kéziszerrel is),
- gimnasztikai gyakorlatok (különböző testhelyzetek: állások, ülések, fekvések, kartartások, kar-, törzs-, lábgyakorlatok kéziszerrel is),
- támaszgyakorlatok (bújás, mászás, csúszás, gurulás),
- kooperatív mozgásos játékok,
- dobások (magas, mély, távol),
- mozgásos játékok (futó-, fogó- és versenyjátékok).

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A mozgásfejlesztés alapja a gyermekek mozgásának, testi képességeinek, mozgásigényének megismerése.

Az önkéntes, szabadon választható játék feltételeinek biztosításánál a következőkre ügyelünk: biztonságos helyszínek, eszközök, megfelelő nagyságú tér biztosítása, egymás testi épségének óvása.

A szervezett mozgás elemei tudatosan építjük egymásra, a fokozatosság, az életkori sajátosságok és az egyéni bánásmód elvének figyelembe vételével.

A szervezett testnevelés feltételeinek és folyamatának biztosítása során a legfontosabb feladataink:

- részletekre kiterjedő alapos szervezés,
- portalanítás, szellőztetés,
- érthető, szakszerű utasítások,
- minimális várakozási idő,
- a pozitív ráhatás elvének érvényesítése,
- a gyermekek eltérő mozgásfejlettségi szintjének figyelembe vétele,
- az óvodapedagógus példamutatása, az esztétikus és harmonikus mozgás kialakítása érdekében,
- a játékosság hangsúlyozása, a szorongások, gátlások oldását segítségadással, biztatással, dicsérettel,
- a gyermekek helyes testtartásának kialakítása érdekében mezítlábas torna, gerinc- és lábboltozat javító torna gyakori alkalmazása.

A fejlődés várható eredménye

- a gyermekek szívesen mozognak, mozgásuk összerendezetté válik,
- folyamatosan fejlődik finommozgásuk, egyensúlyérzékük,
- alkalmazkodnak a járások, gimnasztikai gyakorlatok üteméhez, az utasításokat képességeikhez mérten pontosan igyekeznek végrehajtani.

2.4.7. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb

természeti – emberi – tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés célja

- a természeti és társadalmi környezetről minél több érzékszervvel történő tapasztalatszerzés biztosítása a gyermekek számára,
- a gyermeket körülvevő környezet (hazai táj, szokások, tárgyi kultúra, lakókörnyezet, növények, állatok, stb.) megismertetése, megszerettetése és annak megóvására nevelés,
- a teremtett világ szépségeire való rácsodálkozás isten szeretetének látható jelein keresztül, az emberi felelősségérzet megalapozása, az élet tiszteletére nevelés.

Feladata

- rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire, annak megismerése, megszeretése és védelme (öröm, hála),
- életkornak megfelelő szintű tájékozódás, eligazodás segítése,
- ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése,
- ismerkedés a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival és a családi, tárgyi kultúrával,
- megfigyelő séták, kirándulások szervezése,
- ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok),
- a környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés,
- környezettudatos magatartás alapozása, alakítása,
- a közlekedés biztonságára, önfegyelmre, egymás óvására nevelés,
- a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása,
- az önálló véleményalkítás, döntésképeség fejlesztése kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában,
- ismerkedés épített környezettel, kiemelten egyházi épületekkel, műalkotásokkal,
- ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal,
- részvétel egyházi ünnepeken,
- matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben,
- téri tájékozódás alakítása,
- mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
- ítéletalkotás és mennyiségszemlélet alakítása, segítése.

Óvjuk és tápláljuk a gyermekekben rejlő ösztönös csodálkozni tudást. Minden érdekli, mindent tudni akar. A gyermeknek ez a természetében gyökerező nyitottsága fogékonyá teszi őt a teremtés csodái iránt.

Tartalma

A gyermekek sokoldalú tapasztalatszerzését helyszíni és csoportszobai tevékenységek során biztosítjuk.

Gyakori sétával, kirándulással hozzuk őket közelebb a természethez.

Gyűjtjük a növények terméseit és egyéb részeit, (levél, virág, mag), a különböző tevékenységek során felhasználjuk azokat.

A környezet megismerése során sok lehetőség adódik a matematikai tapasztalatok szerzésére. Összehasonlításokat végezhetünk mennyiség, forma, szín, súly, méret, stb. alapján, válogathatunk, csoportosíthatunk.

A gyermekek megismerik a térirányokat, névutókat, számlálnak, sorba rendeznek. A szabad játék során is számtalan matematikai tapasztalatot szerezhhetnek.

Saját tapasztalatszerzésük útján megismerkednek a magasság, szélesség, hosszúság, alátámasztás, színekombinációk sormintászerűsége, szimmetria, stb. fogalmával, jelentésével.

A szabályjáték során is számtalan alkalom kínálkozik a matematikai tapasztalatszerzésre: számlálás, párosítás, összehasonlítás, szín-és formaazonosítás, lépések logikája, rész-egész viszonya, stb.

Fejlesztjük a gyermekek képi és nyelvi gondolkodását, szabálytudatát, rávezetjük őket az ok-okozati összefüggésekre.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A 3-7 éves korosztályra a nagyfokú kíváncsiság, a környezeti hatásokra és ingerekre való nyitottság jellemző. Fontosnak tartjuk, hogy óvodásaink sokoldalú érdeklődését fenntartsuk és bővítsük, fogékony és gazdag ismeretanyaggal rendelkező gyermekeket nevelve. Mindezt az érzelmi nevelés segítségével valósítjuk meg.

Az óvodáskorú gyermek sokat kérdez, kutatója a világ dolgainak okait, összefüggéseit. Válaszaink alkalmazkodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, de mindig az igazságot tartalmazzák.

Példát állítunk a gyermekek elé a környezetünkhöz fűződő szoros kötődés, a hazaszeretet, az élet tisztelete és a természetvédelem terén.

A fejlődés várható eredménye

- óvodásaink ismerik az évszakok jellemzőit, meglátják a bennük rejlő szépséget,
- az ismertebb állatok, növények nevét, jellemző tulajdonságait felsorolják, tapasztalatokkal rendelkeznek azok életkörülményeiről,
- ismerik testük részeit, azok funkcióit,
- ismernek sokféle közlekedési eszközt, s a gyalogos közlekedés szabályait,
- szeretik és védik élő-és tárgyi környezetüket, részt vesznek azok formálásában, tisztelik az istentől kapott életet,
- gyermekeink belső igénye a természeti és társadalmi környezetben való kulturált viselkedés.

2.4.8. Munka jellegű tevékenységek

A munka jellegű tevékenységek helye a nevelés folyamatában

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában a dolgozók példája. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.

A munka a gyermekek számára általában örömmel végzett, aktív tevékenység és cselekvő tanulás.

Játékuk során a felnőttektől látott munkatevékenységeket utánozzák.

A munkának mindig konkrét célja van, elvégzését külső szükségesség indokolja, a gyermektől felelősséget kíván.

Feladatok:

Az önkiszolgálás;

- öltözködés,
- testápolási teendők,
- étkezéssel kapcsolatos tevékenységek.

A közösség érdekében végzett munka;

- a naposi tevékenység (terítés, étkezés utáni teremrendezés)
- csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok

Az alkalmoszerű munkák és egyéni megbízatások;

- a környezet rendjének biztosítása
- segítség a felnőtteknek, egymásnak és a kisebbeknek
- egyéb megbízatások teljesítése

Az évszakoknak megfelelő tevékenységek;

- csoportszobában (dekoráció készítése, teremdíszítés),
- udvaron (segítség a kerti munkákban, növénygondozás),
- az óvoda környezetében.

A munka a nevelés fontos eszköze, mivel végzése közben

- a gyermekek tapasztalatokat, ismereteket szerezhetnek környezetükről,
- megértik a munka fontosságát és hasznosságát, megtanulják becsülni eredményét,
- formálódnak és pontosabbá válnak a munkavégzéshez szükséges attitűdök, készségek, képességeik (eszközök és szerszámok használata, részmozzanatok gyakorlása),
- fejlődik a gyermekek kitartása, felelősségérzete, önértékelése, kötelességtudata,
- erősödik a közösséghez tartozás érzése, a gyermekek segítőkesszé válnak.

A tevékenység tartalma

A gyermekek önkiszolgáló munkáját a gondozás fejezetében fejtettük ki részletesen, a közösségért végzett munkát pedig négy nagyobb egységre tagoljuk:

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Óvodáskorban fokozatosan szoktatjuk a gyermekeket munkavégzésre, sok dicsérettel és biztatással motiváljuk őket.

Feladatunk, hogy biztosítsuk a munkához szükséges feltételeket: biztonságos eszközöket, nyugodt munkaléggörte, megfelelő időtartamot. Bemutatjuk és gyakoroltatjuk az egyes munkák mozzanatait, azok sorrendiségét.

Az egyéni bánásmód elve alapján olyan feladatokkal bízunk meg a gyermekeket, melyek elvégzésére önállóan, vagy kisebb segítséggel képesek. A megbízás teljesítését mindig dicsérettel jutalmazzuk.

Amire a gyermek képes, azt a tevékenységet nem végezzük el helyette, legfeljebb egy-egy mozzanatnál segítünk. Ezzel növeljük önbizalmukat, formáljuk önállóságukat. A szülőket is erre ösztönözzük, mert nevelőmunkánk csak azonos elvárások esetén lehet sikeres.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos, pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A fejlődés várható eredménye

Óvodáskor végére a gyermekek várhatóan

- önállóan végzik a már jól ismert munkákat,
- képességeiknek megfelelően teljesítik a kisebb megbízásokat,
- megbecsülik saját maguk és mások munkáját,
- formálódik kötelességtudatuk,
- fejlődik kitartásuk, segítőkészségük.

2.4.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tevékenységekben megvalósuló tanulás a gyermek teljes fejlesztését, személyiségét támogatja.

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Az óvodáskorú gyermeket természetes tevékenységi vágya utánzásra, cselekvésre ösztönzi.

Sok tapasztalatszerzésre van szüksége, és erre lehetőséget nyújtunk a mindennapok során.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvoda gyermek kompetenciáinak erősítése és képességek fejlesztése. Az óvodapedagógus a tevékenységekben megvalósuló tanulást támogató környezet megteremtése során (az óvoda minden területén; csoportszoba, udvar, tornaszoba, mosdó, öltöző, folyosó) épít a gyermek tapasztalataira, élményeire, ismereteire.

A kíváncsiság, a felfedezés, a megtapasztalás élménye érdeklődővé teszi, így válik nyitottá, probléma iránt érzékenyvé a gyermek.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulási folyamat során lehetőségük van a próbálkozásra, tévedésre, tévedések utáni újrakezdésre, hibák javítására. Így válnak képessé arra, hogy a váratlan élethelyzetekkel megbirkózzanak és egyre több örömet leljenek az önfejlesztő tanulásban.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását. Törekednie kell a komplexitásra, mert a gyermek a környezetet, a világot komplex módon ismeri meg és fogadja be.

A tanulás a gyermek világméretének alakulását is befolyásolja. Ebben az életkorban nyitottak az őket ért benyomásokra minden területen. Minden esetben figyelembe vesszük a gyermekek képességeit, és ez által fejlesztjük érzékelésüket, észlelésüket, emlékezetüket, figyelmüket,

képzeletüket, gondolkodásukat.

A beszéd és a kommunikáció nagyon fontos eleme a tanulási folyamatnak: beszédre ösztönző közeg kialakítása, meghallgatás, meghallgattatásra nevelés, erkölcsi értékhorozás.

A beszédfigyelem javítása, a sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálását minden esetben verbális megerősítés kíséri.

Kiemelt kompetenciák fejlesztése a tanulás folyamatában:

- érzelmek közvetítése által,
- a kezdeményezésre motiválás során,
- az interaktivitás az együttlétekben,
- a gyermekek önálló döntésén alapuló tevékenységrendszerben való megsegítése,
- az óvodapedagógus kellő mértékű és minőségű segítségadása, illetve a gyermekek önállóságának fejlesztése.

Feladat:

- elsődleges a tevékenységhez kötött tanulás, az egyéni adottságok figyelembevétele, az optimális terhelhetőség és a motiválás,
- a vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el,
- építsen a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire,
- jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás,
- fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,
- megjelenik a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása,
- a gyermekek kompetenciájának fejlesztése,
- a tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges,
- tehetség észlelése esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges,
- az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A tudatos nevelőmunkához elengedhetetlen a gyermekek elfogadása, megszeretése és a személyiségük megismerése.

A testi- lelki fejlődés folyamatának nyomon követését és a fejlesztési tervet a gyermekekről egyénekenként vezetett személyiségnapló tartalmazza. Ennek elemei: gyermek jellemzése óvodába lépéskor; játéktevékenység; testi képességek, értelmi képességek, szociális képességek, verbális képességek, vizuális képességek, fejlődési mutatói.

A gyermekeknél tapasztalt rész-képesség-hiányokat, lemaradásokat egyéni fejlesztés során pótoljuk. Minden gyermeknek egyenlő esélyt biztosítunk a felzárkózásra, fejlődésre.

A tehetséggondozás nagy figyelmet és szakértelmet kívánó feladat. Ilyen esetben a szülőkkel

való együttműködés kiemelt jelentőségű.

A tanulási tevékenység során eljut a gyermek arra a szintre, hogy feladatai megoldása során kitartóvá válik, egyre több időt tölt ezekben a tevékenységekben és örömet leli a felfedezésekben.

A fejlődés várható eredménye

- a gyermeket pozitív értelemmel segítjük és biztatjuk a tevékenységekben megvalósuló tanulásban,
- megteremtjük számukra a megfelelő környezetet a gyermek kreativitásának és cselekvő aktivitásának fejlődéséhez.

2.5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodás iskolássá érik.

Feladatok:

- figyelembe vesszük az életkoron túl az egyéni fejlettségi szintet;
- az iskolakezdéshez testi, lelki és szociális értettség szükséges, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges az eredményes iskolai munkához;
- a testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség),
- a lelki képességek szintje (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, jellemzi a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége, a szándékos bevetés és figyelem, a megfelelő kommunikáció, az elemi ismeretek önmagáról és a környezetéről, érzékelése és észlelése tovább differenciálódik),
- a szociális képességek szintje (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte),
- öt éves kortól (2014. szeptember 1-től 3 éves kortól) kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata, a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése;
- a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka szükséges;
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

A testileg fejlett gyermek hat éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészséges gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődéssel készül az iskolára. Folyamatosan fejlődnek a tanuláshoz szükséges képességei. Érzékelése és észlelése tovább

differentiálódik.

Megjelenik a munka alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma: terjedelme, könnyebbé válik megosztása és átvitele.

Kialakulóban van az elemi fogalmi gondolkodás.

Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően, folyamatosan beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára is érthetően, életkorának megfelelő tempóban, megfelelő hangsúllyal tudja kifejezni. Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, ismeri nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, a környezetében élő állatokat, ismeri a gyalogos közlekedés szabályait. Felismeri az időjárás és az öltözködés közti összefüggést. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek, elemi mennyiségi ismerete van.

Az óvodáskor végére a gyermek szociálisan is éretté válik az iskolára. Kész az együttműködésre, a kapcsolatteremtésre. A szociálisan érett gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni. Feladattudata kialakulóban van.

Az óvodai nevelés célja, feladata az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

2.6. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

2.6.1. Gyermekvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelem célja: prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen,
- ebből a veszélyeztetettek száma,
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma,
- három- vagy többgyermekes családban élők száma.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

Családi környezet

- rossz lakásviszonyok,
- egészségügyi okok,
- anyagi okok,
- nevelési hiányosságok,
- megromlott családi kapcsolat,

- a gyermeki személyiségben rejlő okok

Családon kívüli környezet

- munkanélküliség,
- váltakozó párkapcsolatok,
- hajléktalanok, önkényes lakásfoglalók,
- életvitel az utcán történik,
- kéregetésre kényszerítés,
- életvitel az italboltban történik,
- pszichiátriai kezelés.

Az óvodapedagógusok gyermekvédelmi feladatai:

- az ismeretek birtokában megteszik a szükséges lépéseket,
- gondoskodnak a balesetvédelem biztosításáról,
- szükség esetén családlátogatásokat szerveznek,
- kapcsolatot tartanak a szakszolgálatokkal (Gyermekjóléti Szolgálat, Pedagógiai Szakszolgálat, Óvoda orvosa, védőnője, stb.).

2.6.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy a gyermekek egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért óvodáinkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő gyermekek problémáit igyekszünk kezelni, törekszünk a veszélyeztetettségük megelőzésére, illetve megszüntetésére. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- a rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítésének formái:
- kedvezményes ebéd biztosítása,
- mentálisan sérült gyermekek esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele,
- a gyermekek jogainak fokozott védelme,
- rendszeres kapcsolattartás a gyermekek szüleivel,
- a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az intézményvezető által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

2.7. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Ennek alapvető feladata a családdal való együttműködés. Az óvodapedagógus tiszteletben tartja a családok sajátosságait, szokásait.

A kapcsolattartás célja a folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, a partnerkapcsolatok erősítése.

Az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

- kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás,
- a családlátogatás, a gyermek otthoni környezetének megismerése,
- a fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja,
- internetes kapcsolattartás, elektronikus levelezés lehetőségei,
- honlap, faliújság,
- szülői értekezletek szervezése,
- szülői közösség működésének segítése,
- játszónapok, foglalkoztató tevékenységek, nyílt napok lehetőségének megteremtése,
- közös kulturális programok szervezése,
- kirándulás katolikus hitünkhöz kapcsolódó helyekre,
- közös szentmisén való részvétel,
- ünnepeinken való részvételek,
- családi sportnap,
- az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.

Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:

- a bölcsődékkal,
- a szociális intézményekkel.

Kapcsolat az óvodai élet során:

- az intézmény fenntartójával,
- a székhely intézménnyel (iskola),
- az intézmény vezetőjével,
- a társ óvodával,
- a plébánossal
- a társintézményekkel,
- a Polgármesteri Hivatallal,
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,
- a KPSZTI-vel,
- a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a Családsegítő Központtal,
- a gyermekvédelmi kapcsolattartóval,
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,
- a Karitászcsoportokkal,
- az egészségügyi szervezetekkel,
- a gyermekorvosi rendelővel,
- a közművelődési intézményekkel,

- az intézményt támogató Deák Ferenc Általános Iskoláért Alapítvány kuratóriumával.

Kapcsolat az óvodai élet után:

- a székhely iskolával,
- a szomszédos iskolákkal.

A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában az óvoda a kezdeményező.

2.8. A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a megfelelő fejlettséget.

Ennek megvalósítására szolgáló speciális fejlesztő tevékenységek intézményünkben:

- intézményi gyógypedagógus rendszeresen foglalkozik a gyermekekkel
- differenciált fejlesztés az egyéni képességek figyelembe vételével

3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.1.1. Alapelvek, értékek

A Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda vezetése, nevelői és alkalmazotti közössége felelősséget vállal a tanulók testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a tanulói közösség kialakulásáért és fejlődéséért. Ennek érdekében a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködünk a szülővel, a szülők közösségével. Programunkban rögzítjük mindazokat a feladatokat, amelyeket az iskola ennek érdekében köteles ellátni.

Iskolánk a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásában működő nevelési - oktatási intézmény. Az iskola pedagógiai programja biztosítja az ismeretek, a vallási, illetve világnézeti információk tárgyilagos és többoldalú közlését.

Iskolánkban az oktatás nyelve a magyar, a nevelés és oktatás – a kötelező idegen nyelvi oktatást kivéve – teljes egészében magyar nyelven folyik.

Alapelveink:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- keresztény értékrend;
- egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat;
- intellektuális igényesség, kulturált stílus minden tevékenységében;
- az keresztény erkölcsi normák betartása, betartatása;
- az egészséges fejlődés érdekében: az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása;
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele;
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése;
- építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- az egységes követelményrendszer,
- tehetséggondozás,
- felzárkóztatás,
- világnézeti, erkölcsi nevelés,
- közéletiségre nevelés,
- az egészséges életmódra nevelés
- az esztétikai nevelés,
- a környezetvédelemre nevelés,
- gyermek és ifjúságvédelem,
- partnerközpontúság,
- a szociális hátrányok enyhítésének,
- a szülői ház és az iskola együttműködésének, az intézmény kapcsolatrendszerének elve,

a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal és egyházi közösségekkel való konstruktív együttműködés.

3.1.2. Célok, feladatok

A katolikus iskola része az egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az Egyház a katolikus iskola által, mely fölkinálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember teljes kibontakozásához vezet.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a középszerűségen, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.”
(CIC 803. kánon)

Céljaink, feladataink megfogalmazásában segítségünkre volt az eddig kialakult helyzet elemzése, a fenntartó igénye. Az intézmény nyolc évfolyammal és egyes csoportokkal

működő általános iskola és óvoda. Célja a tankötelezettség teljesítését szolgáló, az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás, minden tanuló felkészítése – érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően – középiskolai vagy szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.

A képzések figyelembe veszik az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget adnak az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására és az értékmegőrzés formáinak kialakítására. Tudjuk, hogy minden gyerek nyitott a környezeti hatásokra. Nekünk az a dolgunk, hogy ezt a nyitottságot kihasználva egy kulturáltabb, érzékenyebb nemzedék nőjön fel.

Pedagógusaink igen nagy önállóságot kapnak ahhoz, hogy elsősorban játékosan formálják a növendék személyiségét, fejlesszék szépérzékét, és kitartó munkára ösztönözzék őket. Fontos törekvésünk a bizalom, mások iránti tisztelet, megbecsülés, empátia, önmegvalósítás és belső aktivitás fejlesztése, erősítése. Az intézmény speciális feladatai közé tartozik a város képviselője itthon és külföldön egyaránt. Iskolánk óvja és továbbfejleszti az általános iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot.

A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, eltérő képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyermekeket együtt nevelve biztosítja a test és a lélek harmonikus fejlesztését, elősegíti a szocializáció folyamatait, kialakítja és továbbépíti tanulóink elemi műveltségbeli alapjait, megalapozza és fejleszti tanulási stratégiáit.

3.1.3. Eszközök, eljárások

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút, stb.).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés, észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, szaktanári figyelmeztetés, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés, stb.)
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk együttműködik a szülővel a tanuló személyiségének fejlesztésében. Pedagógusaink a tanuló személyiségének fejlesztéséről nevelése, tanítása keretében gondoskodnak

3.2.1. Nevelési területek

Hitéleti, erkölcsi nevelés

- A gyermekeket, diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- A gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza.
- A gyermekek, diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze.
- A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét
- A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához
- A tanórai, tanórán kívüli magatartás normáinak megismertetése, elsajátíttatása, betartatása (Házirend). Itt kiemelkedő szerep jut az első és a nyolcadik osztálynak.
- Minden gyermeket egyéni képességének megfelelően ítélünk meg. Feladatunk olyan követelmények támasztása, melyek során minden tanuló személyiségének megfelelően tud sajátosat, kiemelkedőt tenni önmagáért, az iskoláért.
- Tiszteletben tartjuk tanulóink hitét.
- Feladatunk kialakítani a tanulók megfelelő én tudatát. Meg kell találni helyüket a családban, az iskolai közösségekben. Ehhez folyamatosan igényeljük a szülői ház segítségét.
- Nevelőmunkánkban fontos feladatunk, hogy a gyermek megismerje az alapvető emberi értékeket, azokat magáévá tegye, azok szerint éljen. E téren alapvető példamutatása.

Hitéleti nevelésünk szinterei:

Állandó hitéleti programok

- a gyerekek a munkatervben meghatározott időpontokban szentmisén, hittan foglalkozáson vesznek részt felmenő rendszerben;
- megemlékezünk a jeles magyar szentekről, az egyházi ünnepekről;
- a tanévet közös, ünnepi szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Karácsony, Hamvazószerda, Te Deum);
- napi ima (felmenő rendszerben): tanítás kezdetén és végén a tanulók az órát tartó

- pedagógussal közösen imádkoznak;
- közös miséken a gyerekek végzik a szolgálatokat: ministrálnak, olvassák az olvasmányt, szentleckét, könyörgéseket;
- egyházi kiadású könyvekkel bővítjük az iskola könyvtárát;
- a tanév jeles napjai évről évre visszatérnek az iskola életében. Megünneplési módjuk hagyományt alakít ki. Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában jelentős szerepet játszanak.

Időszakos hitéleti programok:

- Október 4. - Assisi Szent Ferencnek, iskolánk védőszentjének napja (vetélkedők, játékok)
- Adventi hetek (december)
 - Az adventi koszorúk készítése és megáldása
 - Karácsonyi lelki napok, gyónási lehetőség
 - Közös Karácsonyi Ünnepség
- Farsang
- Nagyböjti lelkigyakorlat, gyónási lehetőség
 - Közös keresztút a templomban
- Anyák napja
- Édesanyák köszöntése a templomban

Egyházi ünnepek, amelyeket minden évben közös szentmisével ünneplünk:

- szeptember Veni Sancte
- december Karácsony
- február Hamvazószerda
- június Te Deum

A magyar, illetve szalézi szentekről, Mária ünnepekről, egyházi ünnepekről iskolarádióon keresztül, vagy közös szentmisén emlékezünk meg, az éves munkaterv alapján:

- dec. Adventi gyertyagyújtás, koszorúszentelés
- dec. 6. Szent Miklós
- jan. Vízkereszt - teremszentelés

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- Józan, megfontolt ítélőképesség
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében
- A szelídség, az alázat, a türelem
- Alaposság kialakítása
- A mértékletesség
- A bűnbánatra való készség
- A belső csendre, elmélyülésre való igény

- Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt

Hitéleti nevelésre vonatkozó feladatok:

- Katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben
- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba
- A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során
- Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség stb.
- A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete, A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, felelősség stb.)

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban.
- Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.

Elvárásaink a pedagógusainktól:

- Katolikus értékrend elfogadása
- Példamutató magatartás
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

Elvárásaink a szülőktől:

- Katolikus értékrend elfogadása
- Aktív részvételt az óvodai, iskolai rendezvényeken,
- Őszinte véleménynyilvánítás,
- Együttműködő magatartás,
- Nevelési problémák őszinte megbeszélése, a közös megoldásra való törekvés,
- Érdeklődő, segítő hozzáállás.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A katolikus közoktatási intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását.
- Mutasson fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

Esztétikai nevelés

- Feladatunk megismertetni a szép, az esztétikum, az ízlés fogalmát. Fedezzék föl magukban, környezetükben a harmóniát, törekedjenek annak elérésére.
- A tanórákon illetve a művészeti oktatás területein képessé tesszük a tanulókat az önálló alkotómunkára.
- Megismertetjük őket az alkotás örömeivel, mások munkájának reális értékelésével, megbecsülésével.
- Megköveteljük, hogy munkáik rendezettek, esztétikusak legyenek. Fokozottan ügyelünk beszédkultúrájuk alakulására, nem tűrjük a pongyolaságot.
- Igényeljük testük, ruházatuk tisztaságát, rendezettségét.
- A környezet szépítésére, tisztaságának megőrzésére szoktatjuk tanulóinkat.
- Rendszeres munkát végeznek az iskoláért /félévente egy délután /, részt veszünk az Önkormányzat által kiírt ilyen jellegű pályázatokon.
- Kiemelt feladatunknak tekintjük a művészeti nevelést.
- Biztosítjuk a rendszeres fellépéseket tudásuk bemutatására.
- Tanulóinkat megismertetjük városunk, megyénk, hazánk értékeivel.
- Tanulmányi sétákat szervezünk. Ezen alkalmakkor megismertetjük a környezet, a természet értékeit, szépségeit. Felhívjuk figyelmüket, a természetet romboló, a környezetet szennyező emberi tevékenységre, megismertetjük, és koruknak megfelelően gyakoroltatjuk velük a megelőzés módját.
- Az iskolai védőnő segítségével mentálhigiénés órákat szervezünk. Itt megismertetjük tanulóinkkal az önmagukban rejlő értékeket, szépet. Önmaguk, társaik elfogadására, a toleranciára neveljük őket.

Környezetvédelemre nevelés

- Alapvető feladatunk kialakítani az egyén és a környezet harmonikus együttélésének képességét. Ebben nélkülözhetetlen a család szerepe.
- A tanórákon szerzett ismereteket az iskola teljes életében alkalmazzuk.
- Megismertetjük velük az iskola szűkebb és tágabb környezetét, megköveteljük, hogy óvják annak rendjét, tisztaságát.
- A tantestülettel, tanulókkal közösen ültetünk fákat, virágokat, melyeket rendszeresen gondozunk.

- Feladatunk megtanítani őket a takarékosagra, az energia ésszerű használatára. Évente két alkalommal gyűjtünk papírt.
- Megtanítjuk őket az élővilág megbecsülésére, megóvására.
- Figyelemmel kísérjük az apró állatot, díszállatot tartó tanulók tevékenységét, segítséget adunk nekik.
- Rendszeresen részt veszünk környezetvédelmi pályázatokon.

Az egészséges életmódra nevelés

- Nevelőmunkánk során feladatunk, hogy tanulóinkkal elsajátítsuk a korszerű, egészséges életvitelhez szükséges ismereteket, kialakítsuk bennük ezen életmódhoz helyes viszonyukat. Ebben alapvetőnek tartjuk a család segítségét, a nevelői példamutatást.
- Minden nap sor kerül olyan tevékenységre, mely kielégíti gyermekeink mozgásigényét.
- Sportköreinken nagyrészt labdajátékokra oktatjuk gyermekeinket, mely jó színtere a csapatszellem kialakításának, az önuralomra, fegyelemre nevelésnek, a közös sikerélmény megszerzésének.
- Az óráközi szünetet, a tanulás előtti időt /esős idő kivételével/ csak a szabadban tölthetik tanulóink.
- Figyelemmel kísérjük tanulóink sporttevékenységét, számon tartjuk városi egyesületi tagságukat. Eredményeiket nyilvánossá tesszük az iskola előtt.
- Gyermekeink fizikai állóképessége folyamatosan csökken. Feladatunknak tekintjük a megelőzést, állóképesség növelést.
- Feladatunk megtanítani a szabadidő megtervezését, hasznos eltöltésének módját.
- Ennek érdekében működtetjük szakköreinket, szervezünk versenyeket, színházlátogatást, rendezvényeket.
- Tanulóink étkezési szokásai kötöttek.
- A napközit vezetőik feladata a helyes étkezési kultúra tudatosítása, folyamatos gyakorlata. Intézményünkben tilos mindenfajta élvezeti cikk fogyasztása /Házirend/. Káros hatásokról preventív osztályfőnöki, biológia, környezetismereti órákon, előadásokon, filmvetítéseken szereznek ismereteket. Igényeljük a védőnők, a gyermekorvos, az ANTSZ segítségét.

Közéletiségre nevelés

- Feladatunk megismertetni tanulóinkkal az iskola, a lakóterület, a város közéletét.
- Legyenek ismereteik a hazánkban, a világban zajló eseményekről.
- Feladatunk kialakítani az egészséges vitaszellemet, az érvelés képességét, egymás véleményének tiszteletben tartását, elfogadását.
- Kialakítjuk bennük azt a képességet, hogy tudják pontos helyüket a mikro- és a makro-környezetben.
- Kiemelt szerepet tulajdonítunk a diákközösségnek.
- Kialakítjuk velük a választás, a választhatóság gyakorlatát. Megismertetjük velük a Városi Diákönkormányzat tevékenységét.
- Iskolai, városi, nemzeti ünnepeinken igényeljük a méltó megemlékezést, az aktív részvételt, a megfelelő külsőségeket.
- Iskolánkhoz tartozásukat erősítjük a számukra is közkedvelt külsőségekkel:

- Fontos feladatunk a hagyományápolás. Ezt biztosítják bensőséges családi hangulatú épületegységenkénti rendezvényeink.
- A személyiségfejlesztő tevékenység kiemelt területei az iskolai sportkör és a tanítási órák keretében nem megvalósítható csoportos tevékenységi formák, így különösen környezeti nevelés, kulturális, illetőleg sportrendezvények.

A tanuláshoz kapcsolódó feladataink és a hozzá kapcsolódó eszközök

- Változatos információátadás - *Jól fejlett szóbeli kifejezőképesség kialakítása, és artikulációs készség kialakítása.*
- Alsó tagozaton: fejlesztő hatású játékok bemutatása a gyerekeknek, elsajátítás, gyakoroltatás. (Sok vers, dal, mondóka)
- Tanulási ambíció, alkotásvágy fejlesztése. Reálisan elvégezhető házi feladatok kijelölése, ezek rendszeres ellenőrzése, értékelése, multimédiás eszközök használata.
- Optimális tanulási igény szint. Egészséges sikervágy, kudarc-tűrés kialakítása, fenntartása.
- Igényességre, ismereteik folyamatos bővítésére, tudatos fejlesztésére való ösztönzés-könyvtár, szakkörök, internet.
- A tanuló önismeretének, együttműködési képességének fejlesztése, akaratának edzése.
- A külső környezettel együttműködve, változatos, fejlesztő hatású tevékenységek lehetőségének megteremtése – Hagymaház, Városi Fürdő, Sportszarnok, könyvtár. Bekapcsolódás kulturális társintézmények programjaiba. Szülők bevonása.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút, stb.).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés, stb.).
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

Művészetek területein

- tanulják meg észrevenni a szépet,
 - tanulják meg saját érzéseiket kifejezni,
 - fejlődjön ki reális kritikai érzékük,
 - fejlődjön ki testi-lelki erejük
- Sikerkritérium:

Személyiségfejlesztő tevékenységünket akkor tekintjük eredményesnek, ha tanulóink a 8. évfolyam végére képesek lesznek legalább 80%-ban:

- elsajátítani az alapvető tanulási módszereket, technikákat,
- a középiskolai követelményeknek megfelelni,
- rendelkeznek biztos, bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel,
- határozott elképzeléssel bírnak közelebbi és távolabbi céljaikról,
- ismerik és belső igényből fakadóan követik az alapvető etikai normákat.

A tanulók személyiségének formálódását nem egyszerű mérni: használhatunk kérdőíveket, szociometriai vizsgálatokat, különböző megfigyeléseket, egyéni vagy csoportos beszélgetéseket.

3.2.2. Tanulási területek

a) Tanítási órák

A kultúra átadásának fontos színtere az iskola. Az oktatás révén megismertetjük a diákokat a szükséges ismeretekkel.

A hitoktatás a katolikus iskolában kitüntetett helyet foglal el. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Istenkapcsolatra ébredése. Mindig tekintettel kell lennünk a gyerekek életkorára, eddigi vallási tapasztalataira.

Kompetencia alapú oktatás

Az iskola biztosítja az eltérő fejlettségi szinten lévő tanulók számára az optimális képzési környezetet, a differenciálás lehetőségét, a lemaradó tanulók felzárkózását a helyi tanterv követelményszintjéhez.

Módszerei:

- változatos tanulásszervezési megoldások
- tanulóközpontú differenciálás
- játékos elemeket tartalmazó tanítási környezet
- tevékeny tanulói magatartás kialakítása
- személyre szabott tanulási stratégiák
- fokozatosan növekvő tanulói terhelés, teljesítményelvárás
- folyamatos visszajelzés, értékelés

Tanulásszervezési formák

- csoportmunka
- differenciált csoportmunka
- páros munka
- egyéni foglalkoztatás
- projektmódszer

Szervezeti keretek:

- osztálykeret
- osztályon belüli csoportbontás
- évfolyamon belüli nívócsoportok

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk. A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés

az interneten keresztül.

Tanulóink 5. osztálytól számítástechnikát tanulnak. A mai világban a tudományok és a technika fejlődése szükségessé teszi, hogy otthonosan mozogjanak a számítógépek világában. Ugyanakkor felhívjuk figyelmüket az elgépiesedés veszélyeire.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

b) Iskolaotthon (mely felmenő rendszerben megszűnik)

Ennek az oktatási formának legfőbb jellemzői:

- 1-4. évfolyamon 2-2 tanítóval
- tanórák délelőtti és délutáni egyenletes elosztása
- önálló- és szabadfoglalkozások

- felzárkóztatás és tehetséggondozás
- a gyermekek napi terhelhetőségének figyelembevétele

A 2013-2014-es tanévtől kezdve az 1. évfolyamon a délelőtt és délután nyitva tartó iskolai rend lép az iskolaotthon helyébe. A 2-4.évfolyamokon az iskolaotthonos oktatási rend marad, mely felmenő rendszerben fog megszűnni.

c) Egyéb foglalkozások

Az iskolában a tanulók számára az alábbi - az iskola által szervezett - tanórán kívüli állandó, eseti, illetve időszakos foglalkozások működnek:

- hitéleti programok
- délutáni csoportfoglalkozások
- tehetséggondozó, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások, szakkörök
- versenyek, vetélkedők, bemutatók
- környezeti nevelés, kirándulások
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás
- művészeti csoportok
- sportfoglalkozások
- házbajnokságok
- kulturális és sportrendezvények
- diáknapok
- ünnepélyek, megemlékezések
- hagyományápolás
- iskolagyűlések, hulladékgyűjtés, tanulói ügyelet
- könyvtári foglalkozás
- egyéb rendezvények

3.3. Teljes körű egészségfejlesztés

Napjainkban egyetértés van abban, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jóllét állapota. Az egészségfejlesztés magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletválttatás az egészségügyi szolgáltatásokban.

3.3.1. Az egészségfejlesztés sarkpontjai

- Az egész lakosságra irányul és annak együttműködésére épít.

- Az okok feltárására és a feltételek megteremtésére irányul a társadalom különböző szereplőivel való együttműködésben (oktatás, egészségügy, környezetvédelem, kultúra, gazdasága).
- Az egyén autonómiája érvényesül az egészséget befolyásoló döntésben, aktivitásban.

A prevenció (megelőzés) területei

- Az elsődleges prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység, ami a veszélyeztetett emberekre irányul. A korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik pl. az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyes higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, és az egészségbarát viselkedésformákat.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel a táplálkozás, az alkohol és kábítószer fogyasztás, a dohányzás, a családi és kortárskapcsolatok, a környezet védelme, az aktív életmód, a sport, a személyes higiénia, a szexuális fejlődés területén.
- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
- Az iskolában folyó egészségnevelés kiterjed a testi (szomatikus) egészség védelmére, a lelki (pszichés) egészség védelmére, a szociális egészség védelmére, a társas társadalmi kapcsolatok harmóniájának alakítására.

Szomatikus testi nevelés

A szomatikus nevelés feladatai között a személyi tisztaság, a környezeti tisztaság megteremtését, a higiénés magatartásra való szoktatást, a szervezet betegségekkel szembeni ellenálló képességének fokozását, az egészséges táplálkozásra, ruházkodásra történő nevelést tartjuk elsődlegesnek. Testi képességek: az erőnlét, állóképesség, ügyesség, gyorsaság fejlesztése.

Higiénés nevelés

Célja az egyén és a közösség egészségének védelme, a külső környezetből származó ártalmak megelőzése, elhárítása.

Személyi higiéniére nevelés

Az egész nap folyamán példát mutatunk, és folyamatosan felhívjuk a figyelmet ezen szabályok betartására (bőrápolás, körömápolás, fogápolás, orr, fül, szemápolás, egészséges ruházkodás, a helyes (egészséges) táplálkozás, a kulturált étkezés nevelési feladata.

Környezet higiéniára nevelés

A gyerekekkel közösen végezzük az osztályterem tisztaságának megóvását, szépítését, virágosítását, a termék szellőztetését, az udvar tisztántartását, gondozását.

A betegségek megelőzésére nevelés

A fertőző betegségek megelőzésére nevelés magában foglalja a közvetlen érintkezés útján, cseppfertőzéssel, továbbá az élelmiszerekkel terjedő fertőzések megelőzésére nevelést.

Felhívjuk a figyelmet, és megtanítjuk a helyes zsebkendő használatot, a köhögés, tüsszentés alkalmával, hangsúlyozzuk a kézmosás szükségességét az étkezések előtt, után, az óráközi szünetek után, WC használatot követően.

Kiemelt figyelmet fordítunk az élősködők (rüh, fejtetű) felismerésére és kiküszöbölésére. Ebben segítséget kérünk a védőnői hálózattól.

Az egyszerűbb rendellenességek megelőzése magában foglalja a beszédhibák megelőzését, felfedezését, korrekcióját, mely logopédus segítségével történik, és a tartási (ülési) rendellenességek felfedezését, korrekcióját, a helyes testtartás kialakítását, melyet testnevelés órán valósítunk meg.

A kondicionális testedzés

Iskolánkban a testmozgás célja a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modernkor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszerítik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Ennek tükrében évek óta működik intézményünkben a mindennapos testnevelés. A tanórák 45 percesek, melyekben az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük: Minden gyermek minden nap részt vesz a mindennapi testnevelési programban. Minden alkalommal megtörténik a keringési és légzőrendszer megfelelő terhelése. A testnevelési tananyag egészében nagy hangsúlyt helyezünk a gerinc és ízületvédelmi szabályok betartására, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire. (Az Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez című 2000-ben megjelent kiadványt használjuk a félévenkénti méréshez.)

Baleset-megelőzésre nevelés

A felgyorsult technikai fejlődés, a civilizáció számtalan olyan újabb eredményt is hozott, amely jelentősége mellett balesetveszélyt, életveszélyt is rejt magában. A pedagógusok minden alkalommal felkészítik a gyerekeket a baleseti helyzetek felismerésére az iskolai feltételek között, és a biztonságos eszközhasználat gyakorlására (kés, olló, villa, kísérleti eszközök). Az otthoni baleseti források felismertetése, megelőzésük gyakorlása is az

iskolában valósul meg. Az utcai közlekedés szabályainak elsajátítása környezet, illetve technika órákon realizálódik.

Pszichohigiénés (lelki egészségre) nevelés

Az egészséges életvezetés

Az egészséges napirend, életrend tartalmazza a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok alakítását, a jó családi és iskolai környezetet és a gyerekek között kialakuló légkört, az intim emberi kapcsolatok irányítását. Erre környezetismeret, magyar nyelv és irodalom órán nyílik lehetőség. A deviánsviselkedés (durvaság, agresszivitás, veszélyhelyzet és baleseti helyzet teremtése) megelőzésére a tanítói példamutatás szolgál.

A családi életre nevelés az egészséges életvezetés egyik kiemelt feladata napjainkban. Az anyai és apai hivatás megértése, megbecsülése minden szakórán megvalósul a képzőművészeti, irodalmi és zenei tananyagokon keresztül.

Stresszelhárítás

A stresszokok kiküszöbölése azoknak az élethelyzeteknek az elkerülését tartalmazza, amelyek stresszhatásuk következtében erősen megterhelik az idegrendszert. Ilyen a füstös, áporodott levegőjű helyiségben való tartózkodás, a folyamatos zajhatás, erős fény, sok ülés, fokozott mozgáskorlátozás. A pedagógus feladata ezek megszüntetése, illetve kiküszöbölése, fokozott figyelme.

A stresszelhárítás bevált módszere a tanórán kívüli tevékenység: évente 2 – 3 alkalommal gyalogtúra vagy kerékpártúra a közeli természeti környezetbe, játékos vetélkedők, akadályversenyek rendezése, egészségügyi séták alkalmasszerűen, a napközi foglalkozások keretében, környezetismeret tantárgyhoz kapcsolódó témakörök feldolgozása tanulmányi sétákon (pl. gyümölcsöskert, baromfiudvar, erdő, mező, vízpart élővilágának megtekintése), vízhez szoktatás, úszás, mozgásos szabad játékok.

Érzelmi nevelés

A gyermek személyiségében az érzelmek jelentős szerepet töltenek be, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket biztonság, otthonosság, derűs szeretettel teli légkör vegye körül az iskolában is. Nevelési szempontból feladatunkhoz tartozik a pedagógusok és más felnőtt dolgozók és a gyermekek közötti pozitív érzelmi kapcsolat erősítése, a félelmek, szorongások feloldása, a kudarc elkerülése. Iskolánkban családias légkörben folyik az oktatás, állandó a meleg érzelmi kötődés a gyerekek és felnőttek között. Elég sok tanuló hátrányos családi környezetből származik, sok gyermek szülői elhanyagolással küzd, így nekünk pedagógusoknak kell pótolni a szeretetet.

Szociohigiénés (harmonikus társkapcsolatokra történő) nevelés

Kedvező társas milió működtetése. Kiemelt szerepet játszik a család társas támogató rendszere, a szülő – gyermek kapcsolat, anya – gyermek kapcsolat zavartalansága, a személyiség kibontakozási lehetőségének biztosítása, a személyiségben meglévő kreativitás kibontakozása. Ezeket, a szerepeket is a már említett hátrányos, érzelmileg szegény környezetből származó tanulóink miatt az iskolának kell megtanítania, amely csak részben valósul meg, a család támogatása nélkül.

3.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Ezt a feladatot az ifjúsági védőnő látja el.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- veszélyhelyzetek felismerése, felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére,
- életkornak megfelelő ismeretek közvetítése,
- elsősegélynyújtás gyakorlati alkalmazása,
- a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése,
- a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőinek megismertetése.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- tanórán
 - biológia, testnevelés, osztályfőnöki, technika órán
- tanórán kívül
 - szakkörön, tanórán kívüli foglalkozáson, kirándulás keretében
- önálló ismeretszerzéssel
 - házi feladat, gyűjtőmunka

Módszerei, eszközei:

- előadás, projekt, gyakorlat, kutatómunka, IKT eszközök használata

3.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

A közösségfejlesztés célja:

A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei:

- a család,

- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. napközi, kirándulások, sportfoglalkozások)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diák-önkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

Ha a diákok kötődnek közösségükhöz, közvetett módon is erősödik bennük a nevelés és oktatás hatása. Személyiségük fejlődéséhez elengedhetetlen a közösséghez tartozás, a közösség általi nevelés.

Jelképeink, ünnepeink, hagyományaink közösségformáló, -megtartó funkciójuk folytán a következő csoportok hatékonyabb működésében is fontos szerepet játszanak.

A közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A közösségek

- megszervezése, irányítása
- tevékenységeinek koordinálása
- egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása
- az önismeret képességének fejlesztése

3.4.1. Közösségek

A család

A család a legalapvetőbb közösség, melybe a tanuló beilleszkedik. A család meghatározza, formálja a gyermek fejlődését, értékrendjét, másokhoz való viszonyát. Alapvető normákat alakít ki, amelyek az iskolába kerülve tovább fejlődnek. A személyiség kialakítása során kiemelt szerepet kap az iskola és az osztályközösség.

Gyermekközösségek

1. osztályközösségek, napközis csoportok
2. sportkörök, szakkörök

A gyermekközösségek nevelési céljai, feladatai

1. oszt.: Az osztályközösség megszervezése. Az iskola belső rendjének elsajátíttatása, betartatása. A helyes tanár-diák viszony alapjai. A közös játék szabályai. A helyes étkezés, az önálló öltözködés elsajátíttatása. Felelősi rendszer kialakítása, egymás elfogadása. A szülő-iskola kapcsolat kialakítása, családlátogatások.

2. oszt.: Az osztályközösség erősítése, a Házi rend pontos ismerete, betartása.

Tanulóközösségek, tanulópárok kialakítása, differenciált munkavégzés. Munkavégzés az iskoláért. Egymás értékelésének kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért.

Az iskola környékének megismerése. A szülői kapcsolat erősítése.

3. oszt.: Az osztályközösség erősítése, a felelősi rendszer önálló kialakítása. Egymás elfogadása, az osztálytárs segítése /gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás/. Az osztály rendjének önálló megtartása, a Házirend betartása. Az idősebbek helyes példának követése. A kulturált beszéd, a szabatos fogalmazás kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért /versenyek, rendezvények/. A differenciált munkavégzés rögzítése, gyakorlata.

A város megismerése, részvétel városi rendezvényeken. Közös programok a szülőkkel /anyák napja, télapó ünnep stb./.

4. oszt.: A házirend betartása. Egymás elfogadása, megbecsülése. Az idősebb társakkal, a felnőttekkel kialakított kapcsolat fejlesztése. A szabadidő részben önálló megszervezése. Az osztályközösség megszilárdítása. Felelősség önmagáért, a társakért. Munkavégzés az iskoláért. A kitartás, az önmérséklet fejlesztése. Részben önálló rendezvények a szülőkkel közösen. Részvétel a város ünnepein, rendezvényein, városi versenyeken.

5. oszt.: Az osztályközösség erősítése. A tanulóközösségek kialakítása. Differenciált foglalkozások rendszere. Kiskamaszkori helyes kapcsolatok elsajátítása. A Házirend betartása. Aktív részvétel a diákközösség munkájában. Szereplés iskolai rendezvényeken, részvétel iskolai, városi versenyeken, ünnepeken. Munkavégzés az iskoláért, az iskola környezetének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért.

Közös programok a szülőkkel.

6. oszt.: Az osztályközösség erősítése. Egymás elfogadása, megbecsülése. A kiskamaszkori durvaságok leküzdése, az önuralom fejlesztése. Mások véleményének elfogadása, az egészséges vitaszellem kialakítása. Az egészséges életvitel elsajátítása. Az önállóság fejlesztése a tanulás, a munkaszervezés, a szabadidő hasznos eltöltése terén. A szülőkkel kialakított kapcsolat további erősítése. Aktív részvétel a diákközösség munkájában, részvétel versenyek, rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. Önálló véleménynyilvánítás az értékelésnél, jutalmazásnál, a magatartási és szorgalmi jegyek elbírálásánál.

7-8. oszt.: Az osztályközösség erősítése, a Házirend betartása. Az önálló tanulás folyamatos erősítése. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésükre történő nevelés. A másság és önmaguk elfogadására nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Az iskolához kötődésük további erősítése. Aktív szerepvállalás az iskola életének szervezésében, lebonyolításában (diákközösség, versenyek, rendezvények, ünnepek). Képviselőjükön keresztül részvétel a Városi Diákönkormányzat munkájában, részvétel a városi ifjúsági rendezvényeken. Az iskolán kívüli helyes magatartás megkövetelése. A rájuk leselkedő veszélyek /drog, csavargás stb./ tudatosítása, a megelőzés módjának elsajátítása, gyakorlata. A város közéletének megismerése. A helyes pályaválasztás kialakítása, felelősségtudatuk erősítése. A megfelelő vitaszellem gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. A szülői vélemény elfogadására nevelés, az önuralom erősítése. Munkavégzés az iskoláért. Az őszi hulladékgyűjtés megszervezése, lebonyolítása, értékelése.

A közösségfejlesztés további kiemelt területei az osztály közösségi programjai az iskolában, valamint a tanulók közösségei által létrehozott diákkörök (napközi, szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör) keretében végzett közösségfejlesztő tevékenység.

A diákközösségek fejlődését szolgálja a diákközösség működésének támogatása, munkájának segítése, évi rendszerességgel diákközgyűlés megszervezése.

Az ünnepélyek, megemlékezések, a hagyományok ápolása a közösségfejlesztő tevékenységnek, ezáltal pedagógusaink nevelőoktató munkájának részét képezik.

Rendezvények

Iskola szintű ünnepélyek és megemlékezések

- Tanévnyitó
- Október 6.
- Október 23.
- Mikulás-ünnepély
- Karácsonyi ünnepség
- Farsang
- Március 15.
- Anyák napja
- Nemzeti összetartozás napja: június 4.
- Ballagás
- Tanévzáró

Felmenő rendszerben bevezetendő egyházi ünnepek, rendezvények

- Osztálmise
- Iskolamise
- Közös imádságok
- Tanévkezdő és tanévzáró szentmise
- A Katolikus Egyház ünnepei

Egyéb iskolai szintű rendezvények

- Hulladékgyűjtés
- Egészség- és sportnap
- Föld napja
- Madarak és fák napja
- Nyílt napok
- Tanulmányi versenyeken való részvétel
- Iskolai, városi, megyei, levelezős, tanulmányi versenyek szervezése
- Városi-, megyei versmondó, prózamondó, Kazinczy verseny szervezése
- Terematlétkai versenyek rendezése
- Eredmények közösség előtti értékelése
- Irodalmi, zenei, ismeretterjesztő, stb. műsorok szervezése tanulói előadások és hivatásos művészek és előadók részvételével
- Iskolanapok, sportversenyek, kerékpáros és gyalogos túrák szervezése
- Játékos foglalkozások óvodásoknak
- Színházlátogatás
- Költészet napja, Magyar kultúra napja
- Nyolcadikosok napja

Az önkormányzás képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon

tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A diákközösségek részt vesznek az alábbiak megszervezésében, lebonyolításában:

- háziversenyek, vetélkedők, pályázatok, kirándulások, tábori programok,
- házi bajnokságok, kulturális és sportprogramok,
- papírgyűjtés,
- iskolaújság
- ünnepélyek, rendezvények, hitéleti programok, jelölés a Kertvárosi-díjra
- javaslattétel a házirend módosítására

Pedagógusok közössége

Feladatunk a stabil, kiegyensúlyozott tantestület kialakítása. Ezt közös célkitűzésekkel, közös feladatvállalások rendszerével, rendszeres értékeléssel kívánjuk elérni, ill. fenntartani.

A közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítása és betartatása iskolánk minden pedagógusának feladata, akik ennek során együttműködnek a szülővel a tanuló közösségbe történő beilleszkedésének elősegítésével kapcsolatban.

Szülői szervezetek:

- Osztályszintű szülői munkaközösségek
- iskolai szintű szülői közösségek

A tanulók életkoruknál fogva segítségre, bátorításra szorulnak. A pedagógusok feladata segíteni, előmozdítani a tanulók közösségi életének megszervezését.

Az iskola a tanulók közösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő-oktató munkáját.

A szülő kötelessége, hogy elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását. A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége, hogy a tanuló életkorának, fejlettségének figyelembe vételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására.

A szülői közösség fejlesztésének szinterei:

- a szülői értekezletek,
- a fogadóórák,
- a szülői választmányi ülések,
- az iskolai rendezvények

3.4.2. A média szerkesztésében részt vevők tevékenysége, céljai

Iskolarádió:

ünnepi megemlékezések, közérdekű bejelentések (pedagógusok, diákok)

Honlap:

az intézmény bemutatása, közérdekű információk és dokumentumok közzététele, képek és beszámolók az iskolában folyó munkáról, tevékenységről (a honlap bővítéséért felelős pedagógus)

3.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

3.5.1. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása

Intézményünk alapító okirat szerint kiemelten foglalkozik a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásával, nevelésével.

A sajátos nevelési igény speciális területe a részképesség zavar.

Ezek:

- diszlexia, szóvaktság (hiányzik az össz szókép)
- diszgrafia, írásképtelenség
- diszkalkulia, számolási nehézség
- hiperkinetikus zavar
- mutizmus

Az iskola egyik legfontosabb feladata, ezek időbeni felismerése a tünetek alapján. Szükség esetén speciális képesítésű szakemberek segítségének igénybevétele.

A sajátos nevelési igényű tanulóink esetében, a „Sajátos Nevelési Igényű Tanulók Iskolai Oktatásának Irányelvei” figyelembe vételével, intézményünk helyi tanterve alapján végezzük az oktatást, értékelést. A tanulók iskolai fejlesztésének szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A fejlesztő munkában kiemelt szerepe van az intenzív prevenciónak a szakszerű funkciófejlesztésnek, a pszichés gondozásnak, a megfelelő motiváció és feladattudat kialakításának- gyógypedagógusok és pedagógusok együttműködése során - gyógypedagógiai korrekciós- kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

A nevelés – oktatás során a NAT-ban foglalt fejlesztési feladatok közül kiemelt szerepet kap:

- énkép és önismeret
- kommunikációs kultúra
- testi és lelki egészség

Egyéni fejlesztési terv alapján a sajátos nevelési igényű tanulót kiscsoportokban vagy egyénileg igyekszünk felzárkóztatni. Igyekszünk a gyermekteljesítési képességeihez igazítani,

szükség esetén, szelektálni a tananyagot. Szoros kapcsolatot tartunk fenn a gyermekekkel foglalkozó pedagógusokkal (óvónő, szaktanárok, napközi vezetők, stb.) Próbáljuk megkeresni azt a területet, ahol a gyermeket sikerélményhez tudjuk juttatni, önbizalmát növelni. A külső motivációs bázis szükséges a továbblépéshez.

A tanulás és az értékelés arányát figyelembe vesszük. Speciális esetekben segítünk megkeresni a szakemberrel (pszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus) való kooperáció lehetőségeit.

A szülővel való kapcsolattartás milyenségét ezen esetekben kiemelten fontos területként kezeljük. Fontos a reális helyzetfelismerés és helyzetelemzés a terápia szempontjából.

A fejlesztést csak a szülői háttér együttműködésével tartjuk sikeresnek. Mivel a hátránykompenzáció szoros együttműködést feltételez a benne résztvevők (pedagógus, szakember, gyermek, szülő) részéről, az iskola kiemelt feladatként tekinti a kapcsolattartás milyenségét és mennyiségét, vagyis az **együttműködést**. Az iskolánk kiemelt célként kezeli a lehetőségek bővítését a tanulói hátránykompenzációban. Ezek a tanulást segítő módszerek (pl. tanulás tanítása) és eszközök bővítése, alkalmazása, ez irányú pedagógusképzés, minőségjavítás mind tárgyi, mind személyi kérdésekben.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	Viselkedési zavarok kompenzációjával összefüggő pedagógiai tevékenységek	Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok
Családlátogatások rendszeressége Alsó tagozaton már megkezdődik a szűrővizsgálat a másodlatos tünetek alapján. Vélemény ill. tapasztalatcsere az óvodákkal		
Rendszeresség kiépítése (napi- és heti rend otthon és az iskolában)		
	Felnőtt-gyermek kapcsolat. Személyes példamutatás.	Alsó tagozaton heti 1-2 óra felzárkóztató foglalkozás (ifj. védelmi felelős).
Célcsoportok megalakulása a kompenzáció érdekében (Com. II.).		
Stresszhelyzetek kezelése, (felkészítés, feloldás, feldolgozás) egyéni elbeszélgetések. Feszültségoldó szabadidős tevékenységek. Együttes élmények Közösségi viszonyrendszer a tanulók ismerjék meg egymást, teremtsünk rá kellő lehetőséget tanórán kívül is.	Következetesség (betartás, betartatás). Beszédstílus, kommunikáció. Házirend alapos megismerése, betartása, betartatása. Rendezettebb és tisztább környezet kialakítása és ennek óvása. Ált. viselkedéskultúra iskolán belül és kívül.	Több szakirányú, speciális végzettséggel kiegészülő diploma. Tanulás tanításának módszere. Spec. taneszköztár bővítse. Homogén és vegyes napközis csoportok. Az elvégzendő feladatok számát nehézségét önállósági szintjét egyénre szabjuk. Helyiségek biztosítása (fejl.fogl.-ra).

		Spec. szakemberek alkalmazása az iskolán belül (logop., pszicho., fejl.ped.).
Kiegyensúlyozottabb társas kapcsolatok kiépítése.		Évismétlők számának csökkenése.
Durvaság, fegyelmező intézkedések csökkenése.		Tanulmányi eredmény növekedése.
	Rendezettebb, tisztább környezet, igényesség.	Pszichoszomatikus tünetek csökkenése. Továbbtanuláskor való helytállás.
Élő, napi kapcsolat, a szakemberekkel. Partneri elégedettség mutatójának növekedése (intézményi, család, stb.). Szorosabb kapcsolat kialakítása a partnerekkel (óvoda, szakszolgálat, szakemberek, más iskolák stb.)		
Mentálhigiénés tréningek alkalmazása.	Osztályfőnöki órák témájának tudatosabb tervezése, végrehajtás.	Iskolán belül több speciálisan is képzett pedagógus. Megfelelő szemléletmód kialakulása.
Érdeklődés, kíváncsiság felkeltése sok türelemmel. Elfogadás	Házirend megismertetése, egységes és következetes betartása ill. betartatása.	Célirányos órai és tananyag felosztás, differenciálás.
Hospitálások (óvoda – iskola - középiskola)	Egységes követelményrendszer kialakítása, betartása.	Értékelés differenciálása - Mi az eredmény? (Viszonyítás módja - önmagához (tananyag) követelmény).
Információcsere.		Kudarccézés oldása. Sikerélményhez juttatás.

A megvalósítás keretei, eljárásai

Iskolán belüli keretek:

- Inkluzív /befogadó/ osztályok szervezése: az osztálytársak megfelelő viszonyulása, az átlagos gyermek tudjon jól segíteni.
- Differenciált tanulásirányítás, ezt biztosítva többsávú óratervezés szükséges.
- Differenciált házi feladatok adása minden pedagógus részéről, gyakori pozitív jellegű, előremutató értékelés, megerősítés.
- Differenciált értékelés.
- Rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások: ingergazdag környezet megteremtése, motiválás.
- Rugalmas időbeosztás a felzárkóztatás igényéhez igazodva.
- A tananyag életszerű tartalommal való megtöltése. Gyakorlatorientált ismeretek, életviteli technikák megismertetése.

A szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján:

- a törvény (2011.évi CXCV törvény 6.számú melléklete) által biztosított heti óraszámában,
- egyéni fejlesztési terv alapján,
- egyéni vagy kiscsoportos szervezeti formában,
- a sajátos nevelési igény típusa szerint logopédus, gyógypedagógus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő szakember bevonása a fejlesztő tevékenységbe.

A fejlesztés területei

Mozgásfejlesztés:

- nagymozgások,
- finommozgások,
- testséma-fejlesztés,
- téri tájékozódás, szerialitás finomítása,
- egyensúlyérzék fejlesztés.

Percepciófejlesztés:

- vizuális,
- auditív,
- taktilis,
- kinezetikus.

Verbális fejlesztés:

Pszichikus funkciók fejlesztése:

- emlékezet,
- figyelem,
- gondolkodás.

Egyéb tevékenységek

- Tanulási technikák megmutatása, próbálgatása, gyakorlása.
- Állandóság, bizalom, megértés, segítőkészség, együttműködés, megerősítés, játékos jelleg biztosítása.
- Felzárkóztató, képességfejlesztő foglalkozások:
- Kiscsoportos, csoportos szervezeti formában, tanítók és szaktanárok irányításával.
- Hosszabb hiányzás miatti lemaradás pótlása.
- A hiányok egyéni- és kiscsoportos pótlása, esetleg újratanítás. A felzárkóztatásra szoruló gyerekeknek biztosítani a felzárkózás lehetőségét, valamint a követelményrendszernek való eredményes megfelelés lehetőségét.
- Alapkészségek fejlesztése, megerősítése (kompetenciafejlesztés).
- Önálló tanulásfejlesztés.

A képesség-kibontakoztató foglalkoztatás, integrációs felkészítés programja

Napközi, tanulószoba:

- Páros, csoportos tanulási technikák alkalmazása.
- A sajátos nevelési igényű tanulók számára egyéni tanulási technikák kialakítása.
- Sorrend, időbeosztás, önellenőrzési, javítási módok megtanítása.
- Képességfejlesztő játékok szervezése.
- Szabadidős tevékenységek.
- Szünetek, délutáni szabadidő hasznos eltöltése.
- Személyiség- és készségfejlesztő beszélgetések, játékok, tevékenységek szervezése pedagógusok közreműködésével.

Az iskolaotthon keretein belül:

- személyes kapcsolat kialakítása minden gyerekkel

- otthonosság érzésének erősítése
- közösségért végzett munka, megbízatás (felelősi rendszer)
- az osztály közvéleményének kibontakoztatása
- együvé tartozás érzésének erősítése, közösen végzett munka öröme
- gyerekek közötti társas kapcsolatok fejlődése
- kölcsönös udvariasság, felnőttekkel, egymással
- egymás köszöntése név- és születésnapon
- szabályok alkotása, önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése
- együttes tervezgetés, tevékenység (meglepetés, későbbi esemény, stb.)
- egyéni törődést igénylő tanulók kiszűrése, fejlesztésük irányának meghatározása

Mindezt pozitív gyermek – nevelő kapcsolat, jó csoportlétkör kialakításával érhetjük el.

Iskolán kívüli keretek:

Amennyiben szükséges, a tanulási kudarcnak kitett tanuló speciális szakemberekhez történő irányítása (Pedagógiai Szakszolgálat).

Egészségügyi rehabilitáció: gyermekneurológiai-, fül-orr-gégészeti-, szemészeti-, érzékszervi gyógyítás, gyógytestnevelés, gyógyúszás.

Folyamatos kapcsolattartás a gyermekorvossal, szülővel.

Egyéb keretek:

- kollégák hozzáállása, pedagógus - továbbképzés,
- szakemberek felkérése,
- kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal,
- tanuló társak, családok, a többi szülő pozitív és támogató hozzáállása,
- tankönyvek, segédanyagok körültekintő megválasztása,
- szükséges eszközökkel, felszerelésekkel, játékokkal felszerelt fejlesztő terem.

A fejlesztés hatékonysága, értékelése:

- tesztek újrafelvétele,
- kontrollvizsgálatok a szakértői és rehabilitációs bizottságoknál,
- dokumentumelemzés, a tanuló produktumainak célirányos áttekintése (felmérések, napló, füzetek stb.),
- folyamatos megfigyelés,
- beszélgetés a gyerekekkel, szülővel, a fejlesztésben résztvevő szakemberekkel,
- a további feladatok megjelölése.

Sikerkritérium:

A sajátos nevelési igényű és a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programunk akkor sikeres, ha:

- a tanulási kudarcnak kitett tanulóink is rendszeresen járnak iskolába,
- szüleik elfogadják azokat a módszereket, eljárásokat, amelyek gyermekeik tanulását sikeresebbé tehetik,
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató, habilitációs, rehabilitációs és fejlesztő foglalkozásokon,
- a tanulók a legkisebb eredménynek is örülnek s igényük a további fejlődés,
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladáskor alkalmazni tudják.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Beilleszkedési, magatartási nehézség, zavar az általános társadalmi normáktól eltérő viselkedést jelent. Az alkalmazkodás hiánya szembetűnő lesz. Kialakulásának okai a lelki fejlődés zavarában, öröklött, korai károsodásban kereshetők.

Az iskola és a jól vagy rosszul szocializált gyermek összetalálkozása, az elvárt munka feltételrendszerének ugrásszerű megváltozása a gyermek életkor-specifikus, lelki, illetve társaslélektani konfliktuslehetőségein kívül egy sor nehézséget hozhat a felszínre: teljesítményzavar, magatartászavar, kapcsolatzavar.

Cél: Lehetőség szerint alkalmassá tenni ezeket, a tanulókat az „együttélésre”, együttműködésre. A perifériára szorulásuk, antiszociális helyzetbe való lecsúszásuk megelőzése. A tolerancia képességének fejlesztése (tapintat, empátia, udvariasság tisztelet, érdeklődés).

Feladat

A beilleszkedési- és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók felismerése, vezető tünetek kiválasztása. Vizsgálati kérelem a Pedagógiai Szakszolgálattól. Meg kell keresnünk a tanuló értékeit, melyek elengedhetetlen feltételei lesznek a fejlesztő munkához. Lehetőség szerint a kiváltó okokat kiderítjük. A magatartási problémák felmérésének és megoldásának is a legfontosabb eszköze a kommunikáció. Fel kell kutatnunk, hogy a problémák a sajátos családi háttérből, iskolai körülményből, vagy esetleg súlyosabb lelki betegségből adódnak-e. Rendszeres kapcsolatot eszközölünk a szülői házzal, a kapcsolat legyen gyümölcsöző.

Az érzelmi kapcsolatok kialakulását és fejlesztését, a kapcsolattartási készségek elmélyítését segítjük. Minél több közös élmény szerzésére törekszünk, mert a közös élmények megfelelő alapot teremthetnek, hogy a gyermek 'kinyíljon'. Közös elfogadás, kulturált konfliktuskezelés a feladatunk. A tanulóinkban az önismeret, az önértékelés, és a pozitív énkép igényének kialakítása elengedhetetlen. Következetességre nevelünk és a kivárási képességének alakítására.

Olyan környezet kialakítása a cél, amely alkalmas az el- és befogadásra, együttműködésre. A beilleszkedést segítő szükséges feltételeket biztosítsa szakember: fejlesztőpedagógus, logopédus, gyógypedagógus, iskolapszichológus. Fontos a gyermekkel kapcsolatos információk átadása, azok tapintatos kezelése. A gyermekkel kapcsolatban lévő nevelők egymást segítik munkájukban, közös megbeszéléseket tartanak. A fejlesztéshez szükséges helyiség eszközeinek, felszereltségének bővítése elengedhetetlen.

Módszerek

- Biztonságot nyújtó, megértő, bizalmon alapuló légkör, környezet kialakítása. Állandóság fontossága, megteremtése
- Következetes, megfelelő határokat szabó korrekciós nevelés. Ne legyenek hézagok, legyenek azonosak az elvárások.
- Együttműködés a tanuló szűkebb és tágabb környezetében fellelhető segítő erőkkel: hatékony együttműködés a családdal: épüljön 'híd' szülő- pedagógus között.
- Nevelési tanácsadó, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, szociális munkások, ifjúságvédelmi felelős bevonása. Az intézmények legyenek együttműködők, 'kéz a kézben', az információáramlás legyen hatékony.

- Szabadidő hasznos eltöltésére való nevelés. Minél több közös élmény: játék a kölcsönös elfogadás érdekében
- Konfliktus helyzetekben az osztályközösség pozitív erejének alkalmazása. A pedagógusok gyógypedagógusok közös megbeszélése
- Esetmegbeszélés, egyéni esetkezelés, egyénre szabott-egyéni bánásmód előtérbe helyezése.

A megvalósulás szinterei

- iskola, osztályközösség, tanórák, osztályfőnöki órák,
- napközi, tanulószoba,
- rehabilitációs célú egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások egyéni terv szerint,
- felzárkóztató jellegű foglalkozások egyéni terv szerint,
- szakkörök, különösen a készségtantárgyak köréből,
- szabadidős foglalkozások,
- családlátogatás, fogadóórák, szülői értekezletek.

A beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdők beilleszkedését segítő folyamat fő tevékenységi formái:

Csoportmunka

- a vezető/kezelendő fő tünetekre célzott fejlesztő - oktató - gondozó programok megtervezése, a programok végigvezetése és értékelése,
- kompenzáló, gyógyító tevékenység (pl.: figyelemzavar esetén),
- hiánypótló, felzárkóztató tevékenység (pl.: iskolai teljesítménybeli probléma),
- preferáló, megerősítő tevékenység (pl.: önértékelési zavaroknál),
- viselkedésbefolyásoló tevékenység (pl.: alkalmazkodási-, beilleszkedési gondoknál féltékenység vagy agresszivitás),
- tanácskozó jellegű tevékenység (szűkebb- tágabb környezetre irányuló),
- elfogadás, elfogadtatás, türelem, tolerancia,
- megértő, elfogadó attitűd, pozitív megerősítés,
- érzelmi biztonság, az állandóság biztosításának, a biztonságérzet kifejlődésének segítése,
- azoknak a témaköröknek a beépítése, amelyekkel segíthetjük szocializációjukat (egészséges életmód különös hangsúllyal)
- differenciált, érdeklődési körhöz kapcsolódó tanulásirányítás,
- személyre szóló, konkrét, előremutató szöveges értékelés,
- amennyiben indokolt a tanuló felmentést kaphat egyes tantárgyak, tantárgyrészek minősítése alól.

Az iskolában, az osztályban előforduló viselkedési problémák megnyilvánulási formái, személyiségproblémák, amelyek az érzelmi élet zavarára engednek következtetni:

- Nyugtalan, túl mozgékony.
- Figyelmetlen, szétszórt.
- Túlzottan fáradékony.
- Visszahúzódó.
- Fél az iskolától, a feladattól.
- Támad, verekszik.
- Szopja az ujját, rágja a körmét.
- Iskolába induláskor fáj a feje.
- Keveset beszél, hamar sír.

Iskolánkban a magatartási problémák enyhítésére vagy megszüntetésére a sikerebb iskolai haladás és beilleszkedés elérése érdekében a következőket tesszük:

- Felfigyelünk az ilyen tanulókra.
- Kapcsolat az óvodapedagógusokkal. A leendő első osztályos tanítók óvodai hospitálása a nagycsoportban. A leendő 5. osztályos tanárok hospitálása a 4. osztályban
- Az okok megkeresése a megnyilvánulás hátterének feltárására irányuló tevékenységet végzünk és ennek megfelelő segítő eljárást dolgozunk ki.
- A szülőt bevonjuk a probléma megoldásába, enyhítésébe, a vele való együttműködés nélkülözhetetlen.
- Az osztályban tanító szaktanárok beilleszkedést, segítő tevékenységüket egymással és az osztályfőnökkel együttműködve végzik. Elfogadó szemléletmódjuk nélkülözhetetlen.
- Külső szakemberek (pszichológus, orvos, gyógypedagógus) segítségének igénybevétele.
- Kiscsoportos illetve egyéni felzárkóztató programokat szervezünk a költségvetés függvényében.
- Napközis csoportokat szervezünk. Életkoruknak megfelelően az önálló ismeretszerzés módszerét tanítjuk meg elsajátítani.
- Igazán fontosnak tartjuk a jó tanár –diák –szülő viszony kialakítását.

3.5.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A tanulási zavarok elsődleges tünetek, melyeknek következményei a kudarcok. Másodlagosan alakulhatnak ki a viselkedési zavarok.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Mind a tanulási-, mind a viselkedési zavarok feltárásához diagnosztizáló eljárások szükségesek.

Megismerési eljárások

- Családi háttér megismerése (családlátogatás)
- Pedagógiai szakvélemény
- Szülői jellemzés
- A pedagógus megfigyelései

3.5.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős –a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoport egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.

E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a korrepetálás, illetve a szintre hozás.

A pszichésen iskolaérett gyermekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja.

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése.

3.5.4. A tehetség és a képesség kibontakozását segítő tényezők

Iskolánkban az egyéni képességek szerinti haladást a tanulócsoportok korszerű oktatás-technikai módszerek alkalmazásával biztosítjuk. Kooperatív tanulási módszerekkel, digitális eszközökkel folyik az oktatás. A tehetséges tanulók tanulmányi versenyekre való felkészítése tanórán kívül, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében történik.

Az informatika oktatása kiemelt feladatunk, az alsó tagozaton már ismerkednek az informatika oktatás előnyeivel, ami később az 5-8. osztályokban, minden tanulóra kiterjedő. A tehetséges tanulóknak a tanórai kereteken kívül e területen egyéni számítógép-használat segíti fejlődését. Tapasztalataink szerint ez a módszer a legmegfelelőbb a gyerek alkotóképességének, kreativitásának kialakulásában fontos szerepet játszó személyiségfejlődés szempontjából.

A tanulók tanórán kívüli fejlesztésének formáiról és óraszámairól a mindenkori tárgyi- és személyi feltételek ismeretében a munkaközösségek vezetői és a diákközösség javaslata alapján, az iskola vezetősége a fenntartó jóváhagyással dönt. A működés konkrét formáit az iskola éve munkaterve tartalmazza.

A tehetséggondozás folyamata

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
Tehetségek felismerése iskolakezdés előtt	- Óvodában megfigyeljük a gyermekek különböző szintű készségeinek meglétét, kialakulását - Mozgás, hallás - Ének, beszéd, gondolkodás - Emlékezet, kézügyesség - Beszélgetés a szülőkkel a gyermekek otthoni, játékaikról, érdeklődésükről, figyelmük tartósságáról, elfoglaltságaikról - Óvodában, iskolában különböző játékokon, ügyességi feladatok megoldásán keresztül megpróbáljuk kiszűrni, mely területen rendelkeznek a gyermekek az átlagnál jobb képességekkel	Óvónők, alsó tagozatos nevelők Óvónők, alsó tagozatos nevelők Óvónők, alsó tagozatos nevelők	Január-június Január-június Január-június
Tehetségfejlesztés az iskolán belül	- Iskolai szinten emelt szintű osztályok szervezése matematikából, idegen nyelvből - Csoportfoglalkozás keretében szaktárgyi versenyek: • Zrínyi Ilona Matematika Verseny • Kazinczy verseny • Szavaló mesemondó verseny • Egészségügyi verseny • Történelmi vetélkedő • Kémia, földrajzvetélkedő • Környezetvédelmi verseny • Angol, német szépíjtési verseny - nyelvvizsgára előkészítő foglalkozások - sportversenyek • Atlétika, úszás • Kézilabda, labdarúgás • Három- és négytusa - differenciált óravezetés - Iskolai napokra való felkészülés - sportköri foglalkozások - szakköri foglalkozások - képzőművészeti foglalkozások - Egyéni foglalkozás keretében - differenciált óravezetés keretében - a különböző szaktárgyi versenyek előtti személyes felkészítés	Iskolavezetés Szaktanárok Nyelvszakos tanárok Testnevelők Valamennyi nevelő Iskolavezetés, szaktanárok Testnevelők Szaktanárok Szaktanárok	Szeptember Folyamatos Folyamatos Folyamatos Folyamatos Folyamatos Folyamatos Folyamatos A versenyek szereplések előtti időszak

Tehetségfejlesztés az iskolán kívül.	Tehetséges tanulók emelt szintű, (illetve a városi zeneiskolákba) iskolába irányítása. - Szülők pedagógiai felkészítése gyermekeik tehetségének további segítésére. Fellépési lehetőségek biztosítása.	Iskolavezetés, szaktanárok Iskolavezetés szaktanárok	Folyamatos Folyamatos
Dokumentáció, értékelés	- A tehetséges tanulók eredményeit regisztráljuk. - Eredményeiknek megfelelően jutalmazzuk Osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi elismerés Nevük iskolai közösség előtt való kihirdetése (tanévzáró ünnep) A város „kiváló tanulója-sportolója” címre való felterjesztés DÖK elismerése A „leg”-ek jutalmazása	Iskolavezetés Iskolavezetés, osztályfőnökök Szaktanárok Iskolavezetés	Folyamatos Folyamatos Tanévzáró ünnep Május

Sikerkritérium:

- Felismerjük a tehetséges gyerekeket az összes társadalmi rétegben.
- Megértettük a tehetséget és megjelenítési formáit.
- Segítettük a gyerekeket abban, hogy felismerjék és fejlesszék képességeiket, ezáltal önismeretük is fejlődik.
- Kielégítettük a tehetségek szükségleteit (megismerési, alkotási).
- Ösztönöztük őket az intellektualitás és a kreativitás kibontakoztatásában.
- Bevontuk őket a társadalom jelenlegi problémáiba.
- Erősítettük a tehetséges személyiséget, hogy vezető szerepet tudjon vállalni.
- Kompetencia alapú ismereteket tudunk nyújtani.

Versenyek az 1-4. osztályokban

Verseny	Határidő	Felelősök
Mesemondó verseny 1- 4.o.	okt.-november	tanítók
Sportversenyek 1-4.o.	folyamatos	tanítók testnevelők
Szavalóversenyek 1-4.o.	febr.-március	tanítók
Vers- és prózamondó versenyek 1-4.o.	febr.-március	tanítók
Zrínyi Ilona matematika verseny 3-4.o.	folyamatos februárig	osztálytanítók
Kazinczy verseny 3-4.o.	márc.-április	tanítók
Városkörnyéki matematika verseny 2-4.o.	márc.-április	tanítók
Helyesírási verseny 2-4.o.	április	tanítók
Tanulmányi versenyek magyarból, matematikából 1-4.o.	május	tanítók
Levelezős versenyek	folyamatos	tanítók
Arany J. verseny	március	tanító
Bendegúz Nyelvész verseny 1-4.o.	szept.-február	tanítók
Kenguru matematika verseny	március	tanító
Kalmár László országos matematika verseny	március	tanítók
Közlekedési verseny	szept.-február	tanítók
Katolikus Iskolák Dugonics András Matematika Versenye	folyamatos	tanítók
Harmatcsepp tanulmányi verseny	folyamatos	tanítók

Magyar nyelv és irodalom

A versenyekre történő válogatás legjobbaink kiválasztásával történik. A legjobbakkal külön foglalkozunk szabad délutánokon. Ellátjuk őket otthonra saját készítésű feladatlapokkal, amelyeknek a megoldását mindig megbeszéljük. A gyerekekkel a verseny jellegétől függően korcsoportban vagy egyénileg foglalkozunk.

Iskolánkban bevezetésre került a kompetencia alapú oktatás. Ennek keretében nagyobb hangsúlyt kap a szövegértés és szövegalkotás.

Verseny	Határidő	Felelősök
A versenyek időpontját, felelőseit, szervezőit az éves munkaterv tartalmazza.	szeptember	mk. vezető
Az alábbi versenyeken rendszeresen részt veszünk:		
1. Mesemondó verseny	november	szaktanárok
2. Országos vers- és prózamondó verseny (Vasvár)	november	szaktanárok
3. Arany János anyanyelvi verseny	december	szaktanárok
4. Vers- és prózamondó verseny	február	szaktanárok
5. Szép Magyar Beszéd, Kazinczy-verseny	március	szaktanárok

5-8. osztály		
6. Balladamondó verseny	február	szaktanárok
7. Bendegúz Nyelvész Verseny 5-8. osztály		
8. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei Helyesírási verseny		szaktanárok

Történelem

Verseny	Határidő	Felelősök
A munkaterv tartalmazza az adott évben megrendezésre kerülő versenyek időpontját, témáját, felelősét.	szeptember	mk. vezető szaktanár
1. Vas megye által meghirdetett verseny 7-8. osztályosok részére	október-február	szaktanár
2. TITOK BT. által meghirdetett levelezős verseny 5-8. o. részére	január-május	szaktanár
3. Megye által kiírt évfordulókhöz kapcsolódó versenyek.		szaktanárok
4. Városi versenyek – évfordulókhöz kapcsolódóan hirdeti meg pl.: Hagymaház, Gyerekkönyvtár...		szaktanárok
6. Iskolai versenyek – évfordulókhöz kapcsolódva hirdetjük meg.		szaktanárok
7. Katolikus Iskolák Takáts Sándor történelem versenye		szaktanárok

Kémia

Verseny	Határidő	Felelősök
A versenyek időpontjai, felelősei az éves munkaterv részét képezik.	szeptember	mk. vezető
1. Hevesy György Kémia verseny 7-8. osztályosok részére	október	szaktanár
2. Mozaik Kiadó által szervezett verseny	október	szaktanár
3. Curie kémiaverseny	szept.-november	szaktanár

Biológia

Verseny	Határidő	Felelősök
Az évek óta megrendezésre kerülő versenyek a munkaterv részét képezik – határidő és felelős megjelölésével	szeptember	mk. vezető
1. Hermann Ottó biológiai verseny 7-8. o. részére	szeptember	szaktanár
2. Vöröskeresztes verseny a Magyar Vöröskereszt szervezésében		
3. Komplex természettudományi verseny		

Földrajz

Verseny	Határidő	Felelősök
A természettudományi munkaközösség munkaterve tartalmazza az évek óta megrendezésre kerülő versenyeket, azok felelőseit	szeptember	mk. vezető
1. Teleki Pál Földrajz-földtan verseny 7-8. o. részére	febr.-május	szaktanár
2. Kaán Károly természetismereti verseny 5-6. o. részére		szaktanár
3. Hermann Ottó természetismereti verseny 5-6. o. részére 4. Föld Napja Térségi Természettudományos Verseny		szaktanár

Idegen nyelv

Cél: kommunikatív nyelvi kompetenciák kialakítása (használható nyelvtudás)

- A nyelv a kifejezés eszközévé váljon.
- Legyen a nyelv eszköz mások megismeréséhez, másság elfogadásához, tiszteletben tartásához.
- Mindenkit sikerélményhez szeretnénk juttatni.
- Legyenek képesek további önálló tanulásra, ismeretszerzésre..
- A normál tananyag mellett plusz ismeretek elsajátítása.
- Felzárkóztatás.

Fejlesztési követelmények:

- Folyamatos lehetőleg mindennapos nyelvtanulás
- A célok és tanulási formák változatossága a motiváció fenntartása érdekében
- Nagyobb tanulói önállóság, több egyéni munka
- Tanulási stratégiák oktatása, média digitális anyagok
- A szókinccs aktívabb rendszeres változatos gyakorlása
- Csoportbontásban történő oktatás
- Kiejtésgyakorlás
- Interkulturális közelítés (nyelvterületi ünnepek)
- A nagyon gyenge tanulók, a törvény adta lehetőségek mellett kapnak felmentést az idegen nyelv tanulása alól.
- Az otthoni rendszeres tanulás módszereinek elsajátíttatása. Év elején a tanulás tanításának beiktatása.
- Számítógépes kitekintés a nagyvilágra

Verseny	Határidő	Felelősök
Az idegen-nyelvi munkaköz. az éves munkatervében szerepelteti azokat a versenyeket, amelyekre elküldi versenyzőit.	szeptember	mk. vezető
1. Szépkiejtési verseny	december	szaktanárok
2. Labirintus 8. osztályosok részére	szept.-nov.	szaktanárok
1. Országos idegen-nyelvi versenyek 2. Levelezős versenyek 3. Tesztmegoldó versenyek 4. Feladatmegoldó versenyek 5. Fordító versenyek	Február- május Szeptember-	szaktanárok

Matematika

Cél: Alapvető- és kiegészítő ismeretek nyújtása.

- Külön foglalkozunk a matematikából tehetséges tanulókkal, versenyekre készítjük fel őket.
- A 8. osztályos tanulók részére középiskolára előkészítő foglalkozásokat tartunk.
- A 4. osztályokban matematikát tanító nevelőkkel jó munkakapcsolatot alakítottunk ki.
- A mindennapi munkánk során a számítógép adta lehetőségek kihasználjuk.
- A szakmai problémák megvitatására rendszeres, közös munkaközösségi foglalkozásokat szervezünk, az alsó tagozatos nevelőkkel.
- A középiskolában tanító nevelőkkel a szakmai, pedagógiai kapcsolatot tartunk.
- A taneszközök, tantermi dekorációkat készítünk.
- Megpróbálunk eredményesen felkészíteni az éves kompetenciamérésre

Sikerkritérium:

- A középiskolákba került tanulók kb. 90 %-a megtartja az általános iskolai tanulmányi eredményét.
- Tanulóink részt vesznek különböző matematikai versenyeken. (KMBK négyfordulós levelező versenyen, Zrínyi Ilona matematika versenyen, Kenguru versenyen)

Verseny	Határidő	Felelősök
A munkaterv tartalmazza mindazokat a versenyeket, amelyek már több év óta hagyományosan megrendezésre kerülnek.		munkaközösség- vezető
1. Bonifer Domokos levelezős verseny	október, január	szaktanárok
2. Város és városkörnyéki matematika verseny	március	szaktanárok
3. Zrínyi Ilona mat. verseny megyei és országos ford.	február-március	szaktanárok
4. József Attila Gimnázium városi matematika verseny	november	szaktanárok

Informatika

Célunk olyan ifjúság nevelése, aki tudja kezelni a modern technika eszközeit, el tud igazodni a világhálón, így kinyílik a világ előtte.

- Nagy létszámú tanulói géphasználói igény.
- Ezen igény nem csak játéokra koncentrálódik.
- Az otthon is géphez jutó tanulók az informatikai órán tanultakat fel tudják használni más órákra való készülésnél.

- Gyűjtőmunkák.
- Faliújság készítése.
- Pontosabb, szélesebb érdeklődés körű tanulók lesznek.
- Több multimédiás anyagkészítése. A meglévő anyagok használata.
- Sokszínű, változatos oktatás ezen anyagokkal.

Testnevelés

Több mozgási, versenyzési lehetőséget biztosítunk tanulóink számára (házi versenyek, városi városkörnyéki versenyek, megyei országos versenyek):

- Sportszakkörök működése több sportágban. /atlétika, kézilabda, labdarúgás: fiú, lány/.
- Terembajnokságok szervezése, lebonyolítása.
- Városi, megyei, országos versenyeken eredményes szereplés.
- A gyermekfelelősöket bevonni a szervező, lebonyolító munkába.
- A NAP programban való részvétel.

Verseny	Határidő	Felelősök
A versenyek időpontját, felelőseit, szervezőit éves munkaterv rögzíti.	Szeptember	mk. vezető
A következő nagy hagyományokkal bíró és újonnan bevezetett versenyeken indulunk:		
ATLÉTIKA		
- N.A.P. őszi-tavaszi többpróba – MDSZ feljutásos, - Váltóbajnokság – MDSZ körzetig rendezett, Mezei futóverseny – MDSZ feljutásos	szept.-június március	szaktanárok tanítók Szaktanárok
Terembajnokság - 1-4. o. iskolai - 5-8. o. iskolai - 3-8. o. Szakszövetség – megyei feljutásig	dec.-január	szaktanárok Tanítók
LABDARÚGÁS – fiúk		
I. korcsoport: diákolimpia – MDSZ feljutásos		
II. korcsoport: diákolimpia – MDSZ feljutásos	szept.-jún.	szaktanárok
III. korcsoport: diákolimpia – MDSZ feljutásos		
IV. korcsoport: diákolimpia – MDSZ feljutásos		
Terembajnokság: - I-IV. korcsoport, - IV. korcsoport: MDSZ – feljutásos 2001-ben vezették be: Bozsik program: MLSZ – feljutásos I-II. korcsoport részére	dec.-január dec.-május	szaktanárok tanítók szaktanárok
ÚSZÁS		
Deák Kupa – I-IV. korcsoport: diákolimpia – MDSZ	febr.-március	szakszövetség, szaktanár
ASZTALITENISZ – fiú-leány		
Diákolimpia – MDSZ - feljutásos	febr.-márc.	sz.szöv.szakt.
SAKK – fiú, leány		
Sakkszövetségi diákolimpia Sakkszövetség --- feljutásos	nov.-január	szakszövetség

Rövidítések: MDSZ: Magyar Diáksport Szövetség
MLSZ: Magyar Labdarúgó Szövetség

Rajz

Verseny	Határidő	Felelősök
A különböző intézmények, társaságok által meghirdetett, nem rendszeresen kiírt pályázatok: Pl.: - Rendőrség, - Tűzoltóság, - VÍZMŰ, - Katasztrófavédelmi Igazgatóság, - Biztosító társaságok, - Könyvtár, - Egészségügy	folyamatos	szaktanár
Évente, illetve bizonyos időközönként hagyományként megjelenő pályázatok: - Iskolák rendezvény napjai, - Városnap, - Évfordulókhoz kapcsolódó megemlékezések, - Karácsony, - Húsvét. Ezek lehetnek: - városi, országos, nemzetközi felfutásúak.	folyamatos	szaktanár

3.5.5. A szociális hátrányok segítését jelentő tevékenység

Céljai:

- segíteni a tanulók beilleszkedését, (viselkedési, magatartási formák elsajátítása, ami lehetővé teszi a hasonulást máshoz, játékszabályok betartása)
- ismeretsajátítását, (a gyermek-gondozási és tevékenység specifikus képességeinek szociális, tanulási, önszabályozási képességének fejlesztése)
- egyéni ütemű fejlődését (mindenkor a tanulóból kell kiindulni, hozzá mérni a célt, a tempót.)

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Könyvtárhasználat
- Önismereti csoportok létrehozása, működtetése (szabadidő hasznos eltöltésének megtanítása, sport, olvasás megszerettetése, mozi, múzeumlátogatás).
- Drog és bűnmegelőzési programok mentálhigiénés programok lásd egészségnevelési program (életmód program bevezetése, családi életre felkészítés).
- Pályaorientációs tevékenység.

- Felvilágosító munka a helyi önkormányzati szociális juttatások lehetőségeiről, szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatásokon (családok folyamatos segítése a gyermeknevelésbe).
- Motiválás arra, hogy a gyerek napközis vagy tanulószobai ellátásba részesüljön.
- Kapcsolat felvétel a szolgáltató intézményekkel a meglévő kapcsolatok erősítése.
- Pályázatok figyelése.
- Esélyegyenlőség megteremtése.
- Ruha- és játékgyűjtés.
- Iskolai szünetekre igény szerint foglalkozások szervezése, a városi szervezésű programok ajánlása.
- Állandó és folyamatos odafigyelés a tanulóra.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Szakemberekkel további kapcsolatok kiépítése, a meglévő kapcsolatok erősítése.
- Ösztöndíjak megpályázása
- Tankönyvek kölcsönzési lehetőségének biztosítása

Feladat és kompetencia körök az 1997. évi XXXI. Törvény és a 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet egyes paragrafusai alapján, valamint az 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról és a 16/1998. (IV. 8.) MKM. Rendelet

Tevékenység	Iskola	Támogatók	Együttműködési formák
Nyilvántartásba vett tanulók aktuális státuszának egyeztetése tanévenként	+	+	Nevelési értekezlet Információ csere Esetmegbeszélés
Tájékoztatás a veszélyeztetett gyerekekről	+	+	Információ csere Esetmegbeszélés Esetkonferencia
Szenvedély betegségek megelőzése, gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítése.	+	+	Szülői értekezlet és osztályfőnöki óra keretében végzett prevenció. Bűnmegelőzési programok. Információ csere.
Veszélyeztető okok feltárása érdekében végzett családlátogatás	+	+	Közös családlátogatás. Információ csere. Team és esetmegbeszélés.
Gyermekétkeztetés területén a normatív támogatáson túli önkormányzati és állami támogatás (nagy családosok, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek részére)	+	+	Információcsere, Esetmegbeszélés.
Tanulók szabadidejének hasznos eltöltéséről való gondoskodás	+	+	Közös szabadidős program szervezése.
Fogadóórák tartása az iskolában	+	+	Közösen Külön-külön

A tevékenység megvalósulásának támogatói:

- Helyi önkormányzat

- Gyermekjóléti Szolgálat
- Védőnői Szolgálat
- Pszichológusok
- Szakértői Bizottság
- Családsegítő Központ
- Helyi plébánia

Alkalmazott módszerek

- rendszeres kapcsolat a szülői házzal-hatékony gyermekismeret
- differenciált tanulásszervezés tanítás, fejlesztésre szoruló gyermek segítése
- megértő, elfogadó pedagógus magatartás, személyes példaadás
- befogadó környezet, több együttes élményfejlesztő hatásának kialakítása
- tájékoztatás az ifjúság-veszélyeztető tényezőkről és annak káros következményeiről (DADA, drog-prevenációs program, felvilágosító előadások – a helyi rendőrkapitányság segítségével),
- egészséges életmód iránti igény kialakítása
- tanácsadás szervezése a szülők és tanulók számára,
- életszervezési tanácsadás életvitel.

A hátrányos helyzet kezelésének szinterei

- tanítási órák,
- napközis foglalkozások,
- felzárkóztató foglalkozások,
- szabadidős programok.

Sikerkritérium:

A hátrányos helyzetet enyhítő tevékenységünk akkor sikeres, ha:

- minden hátrányos helyzetben lévő tanuló rendszeresen jár iskolába, ott jól érzi magát
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma,
- nő az érettségire felkészítő intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma,
- csökken az iskolai rendszerből a 8. általánost elvégzése előtt kikerülő hátrányos helyzetű tanulók száma,
- szüleik folyamatosan érdeklődnek gyermekük iskolai munkája iránt,
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon,
- igénybe veszik az iskolai étkeztetést és a napközis szolgáltatást,
- elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyek kipróbálásától,
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladáskor alkalmazni tudják.
- minimális az elhajlás veszélye a deviáns életútra
- igénye van kulturális programokra.

3.6. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén - család, iskola, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalni kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet a gyermekvédelmi felelős koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül és az iskolafogászati rendeléseken.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.).
- A helyi önkormányzathoz benyújtandó segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, a rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését.
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása.
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot.
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevételét.
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése.
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához.
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

3.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diákközösségek munkájában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók kifejtessék véleményüket pl. a házirend elkészítésekor. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. Ennek érdekében az osztályfőnökök minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetik a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét.

Az iskolában diákközösség működik. A diákközösség tagjait az 5-8. osztályok delegálják. Vezetője a nevelőtestület tanára, akit az intézmény vezetője bíz meg.

3.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Pedagógus

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,

- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó- és javítóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákközösségeket segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Osztályfőnök

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti az osztályközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet, fogadóórát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai programokról, azokon való részvételre mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.

- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, alapítványi segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályban.
- Szükség szerint családot látogat.

3.9. Kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkel, az iskola partnereivel

A kapcsolattartás célja a folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, partnerkapcsolatok erősítése.

Kapcsolattartás formái a tanulókkal

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, programokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen,
- az osztályfőnök az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, valamint választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, vagy a szülők közösségével.

További lehetőségek:

- személyes beszélgetés,
- honlap,
- faliújság,
- iskolai rendezvények, programok,
- kiállítások,
- kirándulások,
- ellenőrző, tájékoztató füzet.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, programokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülők közösségével.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- szülői értekezlet,
- fogadó óra,
- nyílt tanítási nap,

- írásbeli tájékoztató,
- családlátogatás,
- faliújság,
- honlap,
- iskolai rendezvények, programok,
- kiállítások, kirándulások.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az éves munkaterv határozza meg.

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik.

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak a fenntartóval. A médiával történő kapcsolattartás az igazgatóhelyettes feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

Formái:

- személyes találkozó,
- elektronikus kapcsolattartás,
- levél,
- megkeresés.

Folyamatos munkakapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel:

- az intézmény fenntartójával,
- a telephely intézményekkel (óvodák),
- a plébánossal (Szent István Király Plébánia; Makó, Szent István tér 22/A),
- a társintézményekkel (egyházmegyei katolikus iskolákkal),
- a Polgármesteri Hivatallal (Makó, Széchenyi tér 22),
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,
- a KPSZTI-vel (1071 Bp., Városligeti fasor 42.),
- a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a Családsegítő Központtal,
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,
- a Karitászcsoportokkal,
- az intézményt támogató Deák Ferenc Általános Iskoláért Alapítvány kuratóriumával,
- a gyermekorvosi rendelővel.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az intézményvezető és az igazgatóhelyettes a felelősök.

3.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,

- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá

- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az intézmény vezetőjének feladata a vizsga törvényes előkészítése, a zavartalan lebonyolítás feltételeinek biztosítása.

3.10.1. Az értékelés rendje

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján állapítjuk meg. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatjuk.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyt kapott, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Az osztályozó, különbözeti, pótló vizsgára az intézmény vezetőjénél a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – jelentkezhet a fenti feltételek megléte esetén.

A vizsga időpontját az intézmény vezetője határozza meg.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,

- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

3.10.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait tantárgyanként és évfolyamonként az intézmény helyi tantervében meghatározott követelményrendszer szabályozza.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

3.11. A felvétel és átvétel helyi szabályai

3.11.1. Beiskolázás az első évfolyamra

Az első osztályosok beiskolázását az intézményvezető a fenntartóval egyeztetve végzi. Beiskolázásunkat nem köti körzethatár.

A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és a gyermek elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában.

További szempontok:

- iskolaérettség írásos igazolása
- testvér már az intézményünkbe jár
- az óvodánkból érkezés

Emelt szintű testnevelés osztályunkba alkalmassági vizsgálat alapján kerülnek be a leendő első osztályosok. A gyerekek felvételéről az intézményvezető dönt a kollegák javaslata alapján.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozásakor be kell mutatni:

- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt,
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyáját,
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját.

Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról a szakmai munkaközösség

véleményének kikérésével az intézményvezető dönt.

3.11.2. Átvétel más intézményből

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre. Döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke pótolható. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az állami fenntartású iskolákból történő átvételkor különbözeti vizsgát nem írunk elő. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást biztosítunk az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamisméltással eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

A második-nyolcadik évfolyamba történő átvételnél alapvető szempont, hogy a szülő és a gyermek elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában.

További szempontok:

- testvér már az intézményünkbe jár
- az osztályok száma az évfolyamon
- az osztályok létszáma
- a választott / tanult idegen nyelv
- a különleges bánásmódot igénylő tanuló esetén a személyi, tárgyi feltételek megléte, a fejlesztés lehetőségeinek biztosítása

Az átiratkozáskor be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát és a lakcímét igazoló hatósági igazolványt,
- a szülő személyi igazolványát és a lakcímét igazoló hatósági igazolványt,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt.

Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével az intézményvezető dönt.

3.12. Az iskola könyvtár-pedagógiai programja

A könyvtár sajátos eszközeivel, szabad légkörével, a személyiségre ható tevékenységével az iskolánk arculatát meghatározó értékek megvalósulásának helyszíne. A tanulókkal való differenciált foglalkozás megoldásában szolgálja az ismertsajátítást, a tanulást, az önművelést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, a magatartási problémákkal küszködő tanulók beilleszkedését, a szociális, kulturális hátrányok leküzdését.

Az iskola könyvtár-pedagógiai programját és céljai meghatározó tényezők:

- NAT
- Kerettanterv
- az iskola szerkezete és profilja
- nevelési és oktatási célja
- az iskola pedagógiai programja
- az egyes tantárgyak helyi tanterve, követelményrendszere
-

Az iskolai könyvtár tanulási-információs forrásközpont, eszköztár, a szellemi munka bázisa. Ugyanakkor fel kell vállalnia

- a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő
- a szociális hátrányok enyhítését célzó és a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok, tevékenységek egy részét is.

A könyvtári pedagógiai tevékenység kiemelt feladatai:

- Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák révén.
- A tanuló életvitelét kedvezően befolyásoló tudáskonstrukciók kialakítása.
- Az alkalmazható tudás (mint az alkotó személyiséggé válás eszköze) megalapozása.
- A könyvtárral különösen jól fejleszthet kompetenciák fejlesztése:
 - problémamegoldás,
 - kommunikáció,
 - kritikai, globális látásmód,
 - információszerzés- és kezelés,
 - a kooperatív munkára való alkalmasság.
- Információkultúra elsajátítása: az információ gyűjtésétől a rendszerezésen, tároláson át a kritikai elemzésig, valamint az információ megfelelő formába öntése, kommunikálása.
- A tanulóknak a könyvtárhasználaton alapuló önálló ismeretszerzéshez szükséges magatartásmódok, tevékenységek kialakítása.
- Az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése, az esélyegyenlőség megteremtése.
- A szociális, kulturális hátrány leküzdése lehetőségének megteremtése.
- A tehetséggondozás során az érdeklődés elmélyítése, továbbfejlesztése.
- A tanulás fejlett módszereivel rendelkező, önálló ismeretszerzésre képes személyiségfejlesztés.
- könyvtár-pedagógiai program feladatai 1-8.évfolyamon a spirálisan építkező

Tantervi követelmények szerint:

- Az írott dokumentumok jelentősége: az olvasás megszerettetése

- Az információszerzés lehetősége: a könyvtár. A helyes használatra, viselkedésre nevelés.
- A könyv tartalmi és formai elemeinek megismerése: általa az információhoz jutás megkönnyítése.
- A könyvtári állomány tagolása, raktári rend: segítségével az ismerethez jutás lehetőségének megteremtése.
- A dokumentumtípusok megismerése: a megfelelő információhordozó kiválasztása.
- A tájékozódás direkt és indirekt eszközeinek használata: a problémamegoldó gondolkodásra nevelés, mint az információs társadalom szükségletét természetes lehetőségként felkínálni.
- A kibővülő információszerzési lehetőségek megismertetése: korszerű használói tudás, szokások kialakítása
- A megszerzett információk értelmezése, rendezése, felhasználása, kommunikálása: a forrás helyes feldolgozására képessé tenni.
- Az iskolai könyvtár centrális és kibővülő szerepkörének tudatosítása: a nevelőtestület tagjainak az elsődleges információforrása munkája során az iskolai könyvtár legyen.
- Az alapozó könyvtárhasználati órák a NAT követelményeit szolgálják: a minimális elméleti ismeretek mellett ezek alkalmazási műveletei hangsúlyosak.
- A szakórák könyvtárhasználaton alapuló tanulási, tananyag-feldolgozási technikái természetes módszerré váljanak.

4. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

4.1. A helyi tanterv óraszámai

4.1.1. A választott kerettanterv megnevezése

Helyi tantervünket a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendeletben meghatározott kerettanterv alapján készítettük, figyelembe véve az iskola hagyományait, adottságait is. Az iskola helyi tantervében a tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a minisztérium által kiadott kerettantervben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A tantárgyakat a fenntartó által engedélyezett heti óraszámokban tanítjuk.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol nyelvet tanulják.

Helyi tantervünket az iskola 1. és 5. évfolyamán a 2013/14. tanévben vezetjük be felmenő rendszerben. Ugyanebben a tanévben az 1. évfolyamon az iskolaotthonos oktatás helyébe a délelőtti és délutáni nyitva tartó iskolai oktatás lép szintén felmenő rendszerben. A 2016/17. tanévtől kerül bevezetésre minden évfolyamon az új helyi tanterv.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan / hittan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan / hittan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia–egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

4.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Erkölcstan / hittan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Erkölcstan / hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan / hittan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2+1	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1+1
Kémia			1+1	2
Biológia–egészségtan			2	1+1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1

Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Erkölcstan / hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

A kerettantervben meghatározottakon felül megtanítandó és elsajátítandó tananyagot a helyi tantervben, a tantárgyaknál tüntetjük fel.

4.1.3. A választott kerettanterv típusa

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük fel táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül az alábbiakat választjuk:

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Magyar nyelv és irodalom	B változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia–egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	Hon- és népismeret

Emelt óraszámú képzést intézményünkben nem szervezünk.

4.1.4. A helyi tanterv bevezetésének ütemezése

Színessel jelöltük a régi helyi tantervben meghatározott óraszámokat.

Óraterv az 1-8. évfolyamokon a 2013/14. tanévre

Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	új	régi	régi	régi	új	régi	régi	régi
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	5	5	5	4
Idegen nyelvek				3	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	4	4	5	4	4
Erkölcstan / hittan	1				1			
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	2				
Természetismeret					2	1,5		
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5

A Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai programja

Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Tánc és dráma								
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	1	1	1,5	1	1	0,5	0,5
Mozgókép és médiaismeret								
informatika				1	1	1	1	2
Életvitel és gyakorlat	1							
Technika, életvitel és gyakorlat		1	1	1	1			
Testnevelés és sport	5	5	5	4	5	4	4	4
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	25	22	22	24,5	28	24,5	27	27
Erkölcstan / hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	2	2	2	1	2	2	2
Mindösszesen	26	24	24	26,5	29	26,5	29	29

6. évfolyamon a mindennapos testnevelés négy tanórából és egy kötelező edzésből tevődik össze.

Óraterv az 1-8. évfolyamokon a 2014/15. tanévre

Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	új	új	régi	régi	új	új	régi	régi
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	5	5	5	4
Idegen nyelvek				3	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	4	4	4	4	4
Erkölcstan / hittan	1	1			1	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	3	2	2
Környezetismeret	1	1	1	2				
Természetismeret					2	2		
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	2	2	1	1	1	1	0,5	0,5
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	2	1	1,5	1	1	0,5	0,5
Mozgókép és médiaismeret								
informatika				1	1	1	1	2
Életvitel és gyakorlat	1	1						
Technika, életvitel és gyakorlat			1	1	1	1		

A Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai programja

Testnevelés és sport	5	5	5	4	5	5	4	4
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	25	25	22	24,5	28	28	27	27
Erkölcstan / hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	2	2	1	1	2	2
Mindösszesen	26	26	24	26,5	29	29	29	29

7. évfolyamon a mindennapos testnevelés négy tanórából és egy kötelező edzésből tevődik össze.

Óraterv az 1-8. évfolyamokon a 2015/16. tanévre

Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	új	új	új	régi	új	új	új	régi
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	5	5	4	4
Idegen nyelvek				3	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	4	4	4	4	4
Erkölcstan / hittan	1	1	1		1	1	1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	3	2	2
Környezetismeret	1	1	1	2				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	1,5
Kémia							2	1,5
Biológia							2	1,5
Földrajz							1	1,5
Ének-zene	2	2	2	1	1	1	1	0,5
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	2	2	1,5	1	1	1	0,5
Mozgókép és médiaismeret								
informatika				1	1	1	1	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1					
Technika, életvitel és gyakorlat				1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	4	5	5	5	4
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	25	25	25	24,5	28	28	31	27
Erkölcstan / hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	2	1	1	1	2
Mindösszesen	26	26	26	26,5	29	29	32	29

4. és 8. évfolyamon a mindennapos testnevelés négy tanórából és egy kötelező edzésből tevődik össze.

Óraterv az 1-8. évfolyamokon 2016/17. tanévtől

Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	új	új	új	új	új	új	új	Új
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	5	5	4	4
Idegen nyelvek				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
Erkölcstan / hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	3	2	2
Környezetismeret	1	1	1	2				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	2
Kémia							2	2
Biológia							2	2
Földrajz							1	2
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Mozgókép és médiaismeret								
informatika					1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1				
Technika, életvitel és gyakorlat					1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	25	25	25	27	28	28	31	31
Erkölcstan / hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1	1	1	1	1
Mindösszesen	26	26	26	28	29	29	32	32

4.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvkiválasztásban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe.

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segítenek abban,

hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

A tankönyv és taneszköz kiválasztásánál a felsorolt tartalmi és formai jellemzők alapján történik a válogatás:

Tartalmi szempontból figyelembe vesszük, hogy milyen a könyv szerkezeti felépítése, tematikus bontása, a szóanyag, szókincs, nyelvi megformálás helyessége, szöveg- és ábraanyaga, feladatmegfogalmazása. Segíti-e a tanulót az önálló tanulásban, kellő lehetőséget ad-e a differenciált fejlesztésre. Segíti-e a pedagógus felkészülését, megfelelő számú feladatot tartalmaz-e.

Formailag milyen a tankönyv kivitele, fűzése, használhatósága, tartóssága.

Az iskolánkban a nevelő-oktató munka során használatos tankönyveket, taneszközöket a szakmai munkaközösségek javaslata alapján az intézmény vezetője hagyja jóvá.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. testnevelés, technika, rajz).

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak indokolt esetben vezetünk be.
- a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Intézményünkben elvárás, hogy tudjon minden nevelő egyszerű audiovizuális ismerethordozókat, diaképet, magnetofon hanganyagot, írásvetítő-transzparensket, képmagnófelvételeket készíteni, digitális táblát, IKT eszközöket kezelni, és eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatói folyamatban.

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatói minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

4.3. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében csökkentjük a tanulók között tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket.

Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe; mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk az egyéni tanulási módszereket és szokásokat.

A mozgásigény sokrétű kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével alapozzuk meg a koncentráció és a relaxáció képességét.

Megalapozzuk a megfelelő tanulási módszereket, az iskolai fegyelem és figyelem, a kötelességérzet kialakulását.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskola és a szülők részéről a teljesítmény-elvárások. Fokozatosan előtérbe kerül a motiválás és a tanulásszervezés.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását dramatizálás eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

A mozgásigény sokrétű kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével fejlesztjük tovább a koncentráció és a relaxáció képességét.

Fejlesztjük a megfelelő tanulási módszereket, az iskolai fegyelem és figyelem, a kötelességérzet kialakulását.

Fokozzuk a gyermekek motiváltságát jobb teljesítményük érdekében.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Megalapozzuk a tanulási területeknél meghatározott kulcskompetenciákat, fejlesztjük az együttműködési készséget.

Mélyítjük, gazdagítjuk a drámapedagógia eszköztárával az értelmi és érzelmi intelligenciát.

Törekszünk az egészséges életvitel kialakítására.

Fejlesztjük az önismeret kialakítását, az önértékelés képességét, az együttműködés fontosságának tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Törekszünk az egészséges életvitel kialakítására.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori sajátosságok figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a

tanulásszervezési módokat.

Fejlesztjük a kreativitást; ügyelünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a tanulók egészséges terhelésére, a személyre szóló, fejlesztő értékelésre.

A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával megalapozzuk az önálló tanulást és önművelést.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Gyakoroltatjuk a keresztény magatartásformák a személyiség arculatának helyes kialakítása érdekében.

4.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelés óra megtartásával biztosítjuk.

A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára osztjuk be. A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órát – lehetőség szerint – a többi tanulóval együtt, azonos csoportban szervezzük.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében biztosítjuk.

A gyógytestnevelés-órákat legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében megszervezzük. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvétel együttesen éri el a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

4.5. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára a törvényben meghatározott heti tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

A pedagógiai programunk szerint a 2013-2014-es tanévben a 3-8. évfolyamon választható tantárgy az erkölcstan vagy a hittan. Az 1-2. évfolyamon a hittan kötelező tantárgy, melynek oktatását felmenő rendszerben kiterjesztjük az összes évfolyamra. A 2018-2019-es tanévben minden évfolyamon a hittan lesz a kötelező tantárgy. A választható foglalkozások közé tartoznak a délutáni sportfoglalkozások, szakkörök, stb. A választható foglalkozások meghirdetésekor közöljük azt is, hogy a foglalkozást várhatóan melyik pedagógus fogja vezetni.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.6. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

4.6.1. A tanulók ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés, értékelés a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében. Ösztönzést ad, kifejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

Az objektív, igazságos értékelés előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítanunk kell. Az értékelés a tanulókat egyéneként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Az értékelés minden esetben a bizalomra épül.

4.6.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

Az értékelés a nevelő-oktató munka egyik legfontosabb, mindent meghatározó kérdése. Fontos, hogy jól tervezett, következetes, tartalmas, objektív legyen.

Az értékelés a pedagógiai munka mindennapi része. Alapelvünk, hogy:

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- folyamatos legyen,
- az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- legyen tárgyyszerű (melyek az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás)

Munkánk során az értékelés mindhárom típusát alkalmazzuk:

- diagnosztikus (helyzetfeltáró)
- szummatív (összegző, minősítő)
- formatív (fejlesztő)

A tanulók fejlődésének nyomon követése, teljesítményük értékelése a következő információk alapján történik:

- a tanuló és a pedagógus napi kapcsolata
- a napi tanulási kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése szóbeli feleletekkel, tesztekkel, az írásbeli feladatok javításával
- összegző kép a gyerek munkájáról, fejlődéséről témazáró felmérésekből, dolgozatokból, szóbeli feleletekből, elkészített munkadarabokból, képzőművészeti alkotásokból, kiselőadásokból, a testi fejlődést nyomon követő teljesítménymérésekből
- versenyeredmények
- szülő-pedagógus párbeszéd
- szociometriai felmérés a társas kapcsolatokról
- kérdőívek és beszélgetések a tanulási szokásokról
- önértékelő megbeszélések az osztályközösségben, csoportokban
- az egy osztályban tanító pedagógusok megbeszélései

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, idegen nyelv tantárgyakból a tanév elején bementi, a végén kimeneti mérést végzünk.

A tanulók fizikai állapotát és állóképességét évente kétszer mérjük.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik.

4.6.3. Szöveges értékelés

Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében a tanítók szöveges értékelést alkalmaznak. Az értékelő szöveget egyénileg fogalmazzák meg, ehhez segítséget ad az alsós munkaközösség által valamennyi tantárgyból kidolgozott félévi értékelés.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

4.6.4. Értékelés érdemjeggyel

A második évfolyam második félévétől az évközi munkát érdemjegyekkel értékeljük.

A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év

végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük. A félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján határozzuk meg.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei a következők:

jeles (5):

- ismeri, érti, tudja a tananyagot, alkotó módon alkalmazni tudja ismereteit, a követelményeknek megfelel,
- pontosan, szabatosan fogalmaz,
- lényegre mutatóan definiál,
- az adott témáról összefüggően képes beszélni,
- bátran mer kérdezni, ha valamit nem ért,
- bátran mer problémát felvetni.

jó (4):

- fentieket kisebb segítséggel képes teljesíteni,
- apróbb bizonytalanságok előfordulhatnak.

közepes (3):

- ismeretei felszínesek, hiányosak,
- önállóan kevésbé tud dolgozni,
- feladatát, előadását tanári segítséggel tudja teljesíteni.

elégséges (2):

- csak a tantárgyi minimumot tudja,
- képtelen összefüggő mondatokban felelni,
- a fogalmakat megtanulja, de nem tudja alkalmazni.

elégtelen (1):

- A tantárgyi követelmények minimumát sem tudja teljesíteni.

A félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a helyi tantervben meghatározott tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre.

Az érdemjegyek tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

Célunk, hogy a készségtárgyak kivételével egy, ennél magasabb óraszámú tantárgyaknál félévenként legalább két szóbeli felelete legyen. Félévenként a heti egy órás tantárgyaknál legalább három, a heti két vagy több órás tantárgyaknál legalább 4-5 érdemjegye legyen.

Az órai aktivitást, a kiselőadásokat, a szorgalmi feladatokat a pedagógus egyénileg értékeli.

A naplóba kerülő jegyek nem egyenértékűek. A témazárók érdemjegyeit pirossal írjuk be, melyek a félévi és év végi osztályzatnál meghatározóak. Az értékelésnél döntő a tanuló fejlődése, illetve hanyatlása.

A nevelőtestület a tanulók félévi és év végi osztályzatát áttekinti az osztályozó értekezleten.

A tanulók előmeneteléről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk: a tájékoztató, az üzenő füzet vagy az ellenőrző könyv útján. A szülőnek lehetősége van szóban is tájékoztatást kérni a szülői értekezleten vagy a fogadóórán, indokolt esetben előzetes egyeztetés után más időpontban is.

4.6.5. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók

tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli feladatok formái, rendje, korlátai:

- Témazárók: szigorúan a helyi tantervben megfogalmazott követelményrendszerre épül, egy témakör elsajátításáról számoltatjuk be a tanulót. A dolgozat megírása előtt egy héttel közöljük. Napi két témazárónál többet nem íratunk. A témazáróért kapott érdemjegyet a naplóba pirossal írjuk. Az értékelés százalékosan történik:

<i>Teljesítmény</i>	<i>Érdemjegy</i>
0-30 %:	Elégtelen (1)
31-50 %:	Elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	Jeles (5)

- Röpdolgozatok: Felelet értékű dolgozatok, mely az egyes témákkal, téma részletekkel kapcsolatosak. Az értük kapott érdemjegyet a naplóba kézzel írjuk.
- Tudáspróba (diagnosztikai értékelés): ez a beszámoltatási forma tipikusan matematika tantárgyra jellemző. Sok esetben a témazáró előtt, tájékoztatásként, erőpróbaként íratjuk, melynek jegyei nem feltétlenül kerülnek be a naplóba.
- Gyűjtőmunka, kiselőadás: ennek előkészítése nagyon fontos. Meg kell adni a tanulónak a pontos elérhetőséget, és a legfőbb szempontokat. A gyűjtőmunkáért, kiselőadásért kapott jegyeket egyéni módon jelezzük

4.6.6. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának elvei

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- Az otthoni felkészülés a legtöbb tantárgyban létfontosságú a gyerekek életében. a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- A megtanulni való tananyagot kijelöljük a tankönyvben (oldalszám, cím, bekezdés). Az írásbeli feladatok 90%-a gyakorló jellegű, legtöbbször hasonló feladat, mint amelyet már az órán is megoldottunk (matematika, idegen nyelv), vagy az otthoni felkészülést ellenőrző feladat (munkafüzet feladatok).
- A tanulókat (versenyre készülő, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

Természetesen a tantárgyak jellegéből következően a szóbeli és írásbeli feladatok aránya változó.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

1. évfolyam:

- az iskolában készülnek a következő tanítási napra,

2-4. évfolyam:

- az iskolaotthonban készülnek a következő tanítási napra,

5-8. évfolyam:

- az iskolában készülnek a következő tanítási napra, kutató és gyűjtőmunkát kivéve,
- az egy tantárgyból adott feladatok mennyisége ne haladja meg a 20-30 percet

A tanulók terhelése hétvégén és szünetekben:

Alapelv:

- egyénre szabott, választási lehetőséget felajánló, napi felkészülési időtartamot meg nem haladó feladatot kapjanak a gyerekek,
- a tehetséges, érdeklődő tanulókat szorgalmi feladatokkal, kutatómunka kijelölésével motiváljuk, segítjük.

Elvárások a szünetre adott feladatokra vonatkozóan:

- önálló ismeretszerzésre ösztönözzenek,
- adjanak lehetőséget a megszerzett tudás alkalmazására.

Rajz és vizuális kultúra, testnevelés, ének-zene, informatika tantárgyból lehetőség szerint nem adunk otthoni feladatokat. Arra törekszünk, hogy a tananyagot az órán elsajátítsák, és begyakorolják a gyerekek.

4.6.7. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítési formái

A jutalmazás célja minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. A jutalmazás akkor hatékony, ha közvetlenül a kívánatos viselkedés után alkalmazzák. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő, főleg kisgyermek korban, de később sem lebecsülendő a szerepe. Éppen ezért helyes mértékkel és jó időben kell alkalmazni.

Az értékelés alapelvei:

- szakszerű, differenciált stratégiák alkalmazása,
- sokszínű, változatos, ösztönző módszerek bevezetése,
- a tanulói megerősítés biztosítása.

Az iskola minősítési rendszere magatartásból

Példás magatartású a tanuló, ha:

- iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató
- felelősségérzettel van a közösség iránt, megtartja a házirendet, és arra törekszik, hogy mások is megtartsák azt
- megnyilvánulásaiban kulturált hangnemet használ, társaival, és a felnőttekkel tisztelettudó
- példája pozitívan hat, képességeit alkotó módon használja fel
- közösségi munkában aktív, vállalt feladatait, megbízatásait felelősségtudattal látja el

- segíti társait az iskolai élet különböző területein
- nincs fegyelmi büntetése

Jó magatartású a tanuló, ha:

- a házirendet betartja
- tevékenységével, magatartásával segíti a közösséget
- tanulmányi és közösségi munkájában aktív, megbízható
- magatartáskultúrája esetenként kifogásolható

Változó magatartású a tanuló, ha:

- a házirend ellen vét
- társaival, nevelőivel szemben tanúsított magatartása kifogásolható
- indulatait nem mindig képes fékezni, hangneme kifogásolható
- az őt körülvevő környezet rendjének megtartására figyelmeztetni kell
- képességeit nem hasznosítja, megbízatásait, közösségi munkáját csak ösztönzésre végzi
- előfordul, hogy az iskolába, vagy az órára késve érkezik, mulasztását nem tudja igazolni
- igazgatói büntetése van

Rossz magatartású a tanuló, ha:

- a házirend ellen tudatosan, rendszeresen, súlyosan vét
- társaival, nevelőivel szemben erősen kifogásolható a viselkedése
- képességeit bomlasztó tevékenységre használja
- felelősséget sem társai, sem közössége iránt nem érez, nem vállal, a közösségi munkából kivonja magát
- iskolán kívüli magatartásával az iskola rossz hírnevét kelti
- iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesült

A félévi magatartás értékelése eltérhet a havi jegyek átlagától, ha a tanuló kiemelkedő jutalmazásban, vagy elmarasztalásban részesül.

Az a kiváló vagy jó teljesítményű tanuló, aki a közösségért semmilyen munkát nem vállal, illetve önös érdekek vezérlik, példás magatartás értékelést nem kaphat.

Az iskola minősítési rendszere szorgalomból

Példás szorgalmú a tanuló, ha:

- munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi
- óra alatt kitartó, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye állandó
- a feladatok végzésében önálló, rendszeres
- tehetségéhez mérten részt vesz a csoportmunkában és az önálló feladatvégzésben
- munkája eredményes, társai munkáját is elősegíti
- szorgalmával példát mutat
- írásbeli munkáinak külalakjára az esztétikum, az igényesség jellemző
- részt vesz tanulmányi, sport, stb. versenyeken

Jó szorgalmú a tanuló, ha:

- a tanórákra való felkészülésben rendszeres, de nem alapos

- óra alatt figyel, spontán aktivitással vesz részt
- a csoportmunkában és az önálló feladatvégzésben tehetségéhez mérten igyekszik részt venni
- írásbeli munkáinak külalakja megfelelő

Változó szorgalmú a tanuló, ha:

- óra alatt figyelme ingadozó, hullámzó aktivitást mutat
- a tanórákra való felkészülése rendszertelen
- feladatait felszólításra, ellenőrzés mellett végzi el
- érdeklődése szűk körű, ritkán tapasztalható aktivitás
- írásbeli munkáinak külalakja változó képet mutat
- gyakran nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába

Hanyag szorgalmú a tanuló, ha:

- a szorgalom teljes hiánya jellemzi
- feladatait nem végzi el, érdektelen, közönyös
- a tanórai munkában passzív
- valamely tantárgyból elégtelenre teljesít
- képességeihez, körülményeihez mérten keveset tesz fejlődése érdekében
- kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan

A tanulók magatartását és szorgalmát minden hónapban értékeljük.

A minősítés az egyéni képességek alapján, a körülmények mérlegelésével történik, reálisan fejezi ki a tanulmányi tevékenységhez való viszonyt.

4.6.8. Jutalmazás, büntetés formái

Jutalmazás

Az a tanuló, aki példamutató magatartást tanúsít, képességeihez mérten folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, az osztálya, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, iskolai, illetve iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön vesz részt, bármely más módon hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, jutalomban részesül.

A tanuló kiemelkedő teljesítményét tanév végén bejegyezzük a bizonyítványba. Az iskolai szinten elismert, kiemelkedő teljesítményt pedig igazgatói vagy nevelőtestületi dicséret mellett oklevéllel, könyvjutalommal ismerjük el. A dicséret történhet írásban és szóban.

Jutalmazási formák magatartásból, szorgalomból:

Dicséret:

- szaktanári
- osztályfőnöki
- igazgatói
- tantestületi

A nyolc éven keresztül kimagasló teljesítményt nyújtó tanulókat ballagáskor a Kertvárosi-díjban részesítjük.

A díj elnyerésének speciális feltételei:

- kimagasló tanulmányi munkáért

- kiváló sporteredményekért
- kiemelkedő művészeti tevékenységért

Fegyelmező intézkedések

Az a tanuló, aki megszegi a házirendet, először figyelmeztetésben, ismételt, ill. súlyos megszegés esetén – ha szükséges, fegyelmi eljárás alapján (ld. SZMSZ, Házirend)- súlyosabb büntetésben részesül.

Súlyos megszegésnek minősül, ha a tanuló az intézmény hírnevét csorbítja, a másik ember testi épségét, egészségét veszélyezteti vagy károsítja, lopás, pénzügyi visszaélés, rongálás minősített esetét követi el.

Fegyelmi formák magatartásból, szorgalomból:

Szaktanári

- figyelmeztetés szóban
- figyelmeztetés írásban
- intés

Osztályfőnöki

- figyelmeztetés szóban
- figyelmeztetés írásban
- intés
- megrovás

Igazgatói

- figyelmeztetés szóban
- figyelmeztetés írásban
- intés
- megrovás

Tantestületi

- figyelmeztetés írásban
- megrovás
- szigorú megrovás
 - áthelyezés másik osztályba
 - áthelyezés másik iskolába
 - kizárás az iskolából

A fegyelmi fokozatok átléphetők.

A büntetés akkor működik, ha szakszerű, ha célja a nem kívánt viselkedés belsővé válásának megakadályozása és a tanuló helyes irányba terelése. Azt kell elérni, hogy az általunk értéknek tartott mintákat ő is értékesnek, beépítésre érdemesnek tartsa, hogy ne mi fegyelmezzük kívülről, hanem ő igényelje a belső fegyelmezettséget.

4.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet. Más tantárgyak bontására is sor kerülhet. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására, továbbtanulásukat elősegítsük - főként a hátrányokkal küszködő gyermekek esetében.

Az egyéb foglalkozások indításának elvei, feltételei:

- tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél – és feladatrendszerével,
- biztosított legyen a személyi, tárgyi és eszközrendszer a képzés teljes idejére.

A tanév során a tanítás és tanulás megszervezésében meghatározó tényező a gyermekek érdeke, valamint az alaptevékenység hatékonysága.

4.8. Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok, a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programok, a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenként két alkalommal végezzük el a testnevelési órákon a Hungarofit rendszer alkalmazásával, amely Dr. Mérei Ildikó nevéhez fűződik. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt Hungarofit (fizikai fittség mérése) alpmérései az alábbiak:

- Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 2000 m-es síkfutással.
- Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával.
- Kar-, törzs- és lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: egykezes labdalökés helyből az ügyesebb kézzel, tömött labdával.
- Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan kifáradásig.
- A csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.

A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a

testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le. A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

4.9. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

4.9.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében fejlesztjük – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

4.9.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre

- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természetközelség igényének, a pozitív jövőképek kialakítása

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és egyéb foglalkozásnak feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a természetismeret tantárgy keretében közelebb viszük gyermekeinket az élő természethez, ezért néhány napos megfigyelést teszünk velük. A tantárgyi koncentráció kiaknázása (matematika, magyar, testnevelés, rajz, technika) segíti az ismeretek megszilárdulását.
- A környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, kémia tantárgyak, valamint az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- a környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:
- nevezetes napok (Föld napja, Víz világnapja, Madarak és fák napja stb.) alkalmával programok (kirándulások, vetélkedők) szervezése;

- a hon- és népismereti nevelésnél felsorolt programok megvalósítása,
- a teljes körű egészségnevelési programban meghatározottak megvalósítása.

4.10. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáit igyekszünk kezelni, törekszünk a tanulók veszélyeztettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítségének formái:
- ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
- tankönyvvásárlási támogatás biztosítása,
- tanulmányi kirándulások anyagi támogatása, nevezési díjak befizetése az iskola alapítványának segítségével;
- kedvezményes ebéd biztosítása.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott pedagógus, aki gyermek- és ifjúságvédelmi felelősi feladatokat koordinálja, folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

4.11. Záró rendelkezések

4.11.1. Legitimációs záradék

A Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját a nevelőtestület felülvizsgálta és módosította: 2017. 08.24-én.

Jelen pedagógiai program az intézmény fenntartójának, a Szeged-Csanádi Egyházmegyének a jóváhagyásával lép hatályba, és a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetjük be.

Módosítás csak a nevelőtestület elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával lehetséges.

Az intézmény pedagógiai programja, nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető. Egy-egy példánya a következő helyeken található meg:

- az iskola fenntartójánál
- az intézmény vezetőjénél és az igazgatóhelyettesnél
- az óvoda munkaközösség-vezetőiénél
- az iskola irattárában
- az iskola könyvtárában
- az iskola tanári szobájában

Az intézmény pedagógiai programjának egy példányát az iskola könyvtárában helyezzük el, ahol azt a szülők és a tanulók helyben olvasással, a könyvtár nyitvatartási ideje alatt szabadon megtekinthetik.

Az pedagógiai programot az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

Az óvodapedagógus, pedagógus a szülők részére szülői értekezlet keretében, a tanulók részére osztályfőnöki órán ad tájékoztatást a pedagógiai programról.

A szülők a megelőző tanév végén a honlapon, illetve az osztályfőnököktől tájékoztatást kapnak azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Makó, 2017. augusztus 24.

Nagy Mária
intézményvezető

4.12. Ratifikációs záradék

I.

Jegyzőkönyv

A Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület
év hó napján % arányban elfogadta.

1.	Balássy Károly	
2.	Csapóné Szalay Katalin	
3.	Frankó Zoltán Tibor	
4.	Gál Éva	
5.	Haluska Zoltán Antalné	
6.	Hős Zoltán Péter	
7.	Hösné Lovas Éva	
8.	Kiss Virág Gabriella	
9.	Dr. Kocsubéné Bökfő Éva	
10.	Martonosi Zsuzsanna	
11.	Molnárné Baranyai Éva Margit	
12.	Nagy Mária	
13.	Nagy Orsolya	
14.	Pásztor Tünde	
15.	Szabó Gizella Mária	
16.	Tóvizi Kitti	
17.	Túri Józsefné	
18.	Vargáné Miklós Ágnes	
19.	Kaposvári-Selley Anikó	
20.	Kovács Enikő Judit	
21.	Kovács Rolandné	
22.	Rudisch Ferencné	
23.	Ankesné Juhász Ilona Mária	
24.	Bandzsalné Rontó Anna	
25.	Hajdu Gábor Gézáné	
26.	Nagyné Molnár Julianna Edit	
27.	Szilágyiné Tamás Nóra	

II.

Jegyzőkönyv

Az Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a szülői szervezet véleményezte.

Makó, év hónap nap

.....
szülői közösség képviselője

III.

Jegyzőkönyv

A Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a tanulói közösség véleményezte és elfogadásra javasolta.

Makó, év hónap nap

.....
Tanulói közösség segítője